

ПРАВА НА ВОЛЮ

№15-16

(220-221)

2007

Праваабарончы бюллетэнь

Фота byMediam.net

Абмежаваньне свабоды слова ў Інтэрнэце

Праваабарончая арганізацыя "Рэпарцёры бяз межаў" 24 жніўня выказала занепакоенасць у сувязі з планамі беларускіх уладаў стварыць працоўную группу па вывучэнні сусъветнага досьведу ў галіне рэгуляваньня дзейнасці інтэрнэт-СМІ.

Нагадаем, 20 жніўня намесьнік міністра інфармацыі Беларусі Аляксандар Слабадчук паведаміў, што цягам месяца будзе створана працоўная група, у склад якой увойдуць прадстаўнікі ўсіх зацікаўленых ведамстваў краіны. Па ягоных словам, група "скрупулёзна вывучыць сусъветнія напрацоўкі па рэгуляваньні дзейнасці інтэрнэт-выданняў з тым, каб стварыць у Беларусі нарматыўную базу ў гэтым галіне". Тое, што дзейнасць інтэрнэт-ресурсаў у нашай краіне не рэгулюеца, А. Слабадчук лічыць істотным недахопам. Ён перакананы, што ўвядзеныя нарматыўнай базы ў сферы Інтэрнэт "ні ў якой ступені не звязана з парушэннем нейкіх правоў і свабодаў".

"Мы занепакоеныя тым, што ўлады вырашылі працягнуць падрэштоўку да абмежаваньня свабоды слова ў Інтэрнэце, — гаворыцца ў заяве "Рэпарцёраў бяз межаў". — Інтэрнэт зьяўляецца адным з нешматлікіх месцаў, дзе беларусы могуць быць свабодныя. Той факт, што ў якасці прыкладу (рэгуляваньня дзейнасці інтэрнэт-СМІ. — БелАПАН) прыводзіцца досьвед Кітаю, паказвае, наколькі рэпресіўныя планы ўладаў".

Працяг тэмы на стар. 12

"Хочам быць упэўненымі ў заўтрашнім дні..."

Беларуская моладзь далучылася да Еўрапейскага Маршу

Дэмакратычныя моладзевыя арганізацыі Беларусі падтрымліваюць ідею правядзеньня Еўрапейскага Маршу і возьмуць у ім самы актыўны ўдзел. Пра гэта было заяўлена 28 жніўня падчас прэс-канферэнцыі, што адбылася ў сядзібе Партыі БНФ. Асноўнымі ў часе маршу будзець лозунгі аб еўрапейскім выбары Беларусі і памкненіні краіны далучыцца да цывілізованай сям'і еўрапейскіх нароадаў. Але ня толькі.

На пачатку сустрэчы з журналістамі моладзевыя актыўісты адрэагавалі на ўчарашніе інтэрв'ю Інтэрфаксу расейскага амбасадара Аляксандра Суркава, які ня выключыў размышчэння на тэрыторыі Беларусі расейскай ядзернай зброі. Паводле актыўіста руху «Джынс — за свабоду!», сябра аргкамітэту Еўрапейскага Маршу Яўгена Афнагеля, гэта вымагае

арганізатараву акцыі дадаць новыя лозунгі — «Не — расейскім вайсковым базам!» і «Не — расейскай ядзернай зброі!». Паколькі расейскі МЗС і расейскае кіраўніцтва ў цэлым ніяк не адразагавалі на такую заяву свайго амбасадара, паводле меркавання Яўгена Афнагеля, можна зрабіць высьнову, што слова расейскага дыпламата варта разглядаць як афіцыйную пазіцыю Масквы. Пасля гэтых словаў маладога палітыка ўдзельнікі прэс-канферэнцыі ўсталі і разарвалі партрэты расейскага презідэнта Уладзіміра Путіна.

Як адзначыў моладзевыя актыўіст Мікіта Сасім, моладзь будзе ўдзельнічаць у Еўрапейскім Маршу таму, што: «Мы хочам ездзіць у еўрапейскія краіны бяз візаў, мы хочам навучацца ў еўрапейскіх навучальных установах, мы хочам, каб дыпломы беларускіх ВНУ прызнаваліся ў Еўропе. Мы хочам мець магчымасць свабодна казаць тое, аб чым

думаем і пра што марым. Мы хочам быць упэўненыя ў заўтрашнім дні. Мы хочам быць еўрапейцамі і ганарыцца сваёй краінай. Таксама мы ідзем на Еўрапейскі Марш дзеля нашых бацькоў, дзеля дабрабыту старэшага пакалення».

Прадстаўнік арганізацыі «Маладыя дэмакраты» Міхась Пашкевіч заклікаў у дзень правядзеньня Еўрапейскага Маршу прайвіць салідарнасць з дэмакратычнымі сіламі Беларусі дэмакрату даўлекага і блізкага замежжа, у тым ліку і Рәсеi. Міхась Пашкевіч таксама паведаміў, што дэмакратычныя моладзевыя арганізацыі мабілізуюць сваіх рэгіянальных сяброву да ўдзелу ў менскай акцыі.

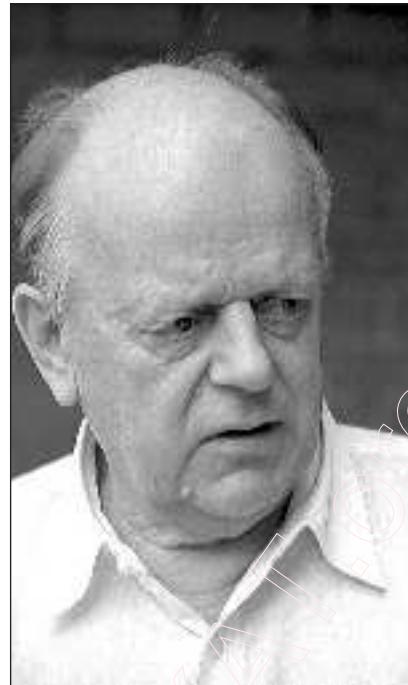
У Еўрапейскім Маршы будуць ўдзельнічаць такія моладзевыя арганізацыі, як «Моладзь БНФ», «Маладыя дэмакраты», «Вольная моладзь», Малады Фронт ды іншыя. Акцыя адбудзеца 14 кастрычніка.

"За адданасьць прынцыпам міру, дэмакратыі, правоў чалавека..."

Станіслау Шушкевіч вылучаны на Нобелеўскую прэмію

Былога старшыню Вярхоўнага Савету Беларусі Станіслава Шушкевіча вылучылі на Нобелеўскую прэмію міру. Ініцыятарам вылучэння выступіў былы польскі прэзідэнт, лідэр "Салідарнасці" Лех Валенса. Гэтую ініцыятыву падтрымалі некалькі дзеючых кіраўнікоў краін съвету, былыя генеральныя сакратары, прэзідэнты, прэм'еры, прафесары універсітэтаў.

«Сітуацыя разьвівалася вельмі хутка і нечакана для мяне, — кажа былы старшыня беларускага парламенту. — Напрыканцы мінулага году я чытаў лекцы ў Познаньскай вышэйшай палітычнай школе, якую патрануе былы лідэр «Салідарнасці» і прэзідэнт Польшчы Лех Валенса. У адзін дзень я зайшоў у кабінет канцлера школы ў той момант, калі ён размаўляў па тэлефоне з Валенсам. Лех папрасіў, каб слухаўку перадалі мне, ён запрасіў прыехаць у той жа дзень да яго ў Гданьск. Мяне вызвалілі ад заняткаў і я насамрэч паехаў да Валенсы. Мы сустрэліся ў ягоным бюро, якое размяшчаецца ў цудоўным двухсотгадовым будынку. Валенса амаль адразу паведаміў, што хоча вылучыць мяне на Нобелеўскую прэмію міру за 2007 год. Прыйзнаюся шчыра, што для мяне гэта было поўнай нечаканасцю, бо па тэлефоне ён нічога мне не сказаў. Валенса мае права вылучаць на Нобеля, бо сам атрымліваў прэмію ў 1983 годзе. Ён папрасіў мяне напі-

саць невялікія біяграфічныя звесткі. Паслья чаго і накіраваў заяву ў Нарвежскі нобелеўскі камітэт. Я пакуль не хачу называць тых людзей, хто яшчэ выступае за маю кандыдатуру. Скажу толькі, што сярод іх некалькі дзеючых кіраўнікоў краін съвету, былыя генеральныя сакратары, прэзідэнты, прэм'еры, прафесары універсітэтаў».

Станіслау Шушкевіч на Нобелеўскую прэмію міру быў вылучаны па пяці наступных пунктах:

1. За ініцыятыву і рэалізацыю вываду тактычнай і стратэгічнай ядзернай зброі з тэрыторыі Беларусі;

2. За ініцыятыву сустрэчы ў сінегні 1991 году кіраўнікоў Беларусі, Расіі і Украіны, якія падпісалі Белавежскія пагадненіні, што фактычна замацавалі развал СССР;

3. За актыўны ўнёсак у мірны раскол расейскай каланіяльнай імперыі, якая існавала ў выглядзе Савецкага Саюзу;

4. За ўклад у бесканфліктнае пераўтварэнне СССР у незалежную рэспублікі;

5. За адданасьць прынцыпам міру, дэмакратыі, правоў чалавека і прапаганду гэтых прынцыпаў.

Усяго на прэмію штогод вылучаецца каля 200 кандыдатаў. Сярод вядомых намінантаў гэтага году — экс-віцэ-прэзідэнт ЗША Альберт Гор за сваю дзейнасць у абарону навакольнага асяродзьдзя, міратворац Намібіі, Ачэху і Косава Марці Ахцісаары, чачэнская юрыстка Лідзія Юсупава.

Летася на атрыманыне Нобелеўскай прэміі ў галіне міру вылучалі кіраўнікі незарэгістраванай праабарончай арганізацыі «Вясна» Алеся Бяляцкага.

Лаўрэат прэміі стане вядомы ў другой палове каstryчніка ў Осле (Нарвегія).

FIDH асуджае парушэнныі правоў чалавека ў Беларусі

31 ліпеня Міжнародная Федэрацыя Праваў Чалавека (FIDH) выказала свою вялікую заклапочанасць хвалі арыштаў і затрыманняў актыўістаў апазіціі напярэдадні Дня Дзяржаўнага Сувэрэнітetu Беларусі, які адбыўся 27 ліпеня 2007.

З 23 па 26 ліпеня ў Менску за распайдзюд улётак і напалек з запрашэннямі на мірную акцыю, прысьвечаную Дню Дзяржаўнага Сувэрэнітetu, было арыштавана 16 актыўістаў. Пазней сэм з іх былі асуджаны на 10-15 дзён арышту. Двое былі затрыманыя на непрацяглы тэрмін і аштрафаваныя на сумы, роўныя прыкладна 280 і 540 долярам США. У дадатак, адміністрацыйныя справы супраць трох актыўістаў былі дасланыя ў адміністрацыйную камісію. Яшчэ дзяв'ять асобы былі вызваленыя без складання пратаколаў адміністрацыйнага правапарушэння.

Больш за тое, 27 ліпеня ўлады Беларусі падверглі рэпрэсіям і арыштавалі некалькі асобаў у Менску, каб прадухіліць любую дзейнасць, на-кіраваную на супрацьстаяннене рэжыму

“парушэнне парадку” падчас съвяточных мерапрыемстваў, прысьвечаных Дню Дзяржаўнага Сувэрэнітetu. За дзяв'е гадзіны больш за 40 асобаў (уключаючы журналістаў і палітыкаў), якія сабраўся ў скверы Янкі Купалы, былі жорстка выціснутыя адтуль. Як мінімум 8 чалавек былі затрыманыя, 6 з іх — адпушчаныя. Франак Вячорка быў асуджаны на 7 дзён адміністрацыйнага арышту. 30 ліпеня, паслья трохдзённага ўтрымання пад вартай, Яраслаў Грышчэн атрымаў 15 дзён адміністрацыйнага арышту.

FIDH асуджае адвольнае выкарыстаньне дзяржаўнай улады, як і шырокаспаўсюджаныя затрыманыні ў Беларусі, і таму заклікае беларускія ўлады неадкладна вызваліць арыштаваных і ўстрымыца ад любых дзеяньняў на адрас тых, чые справы дасюль разглядаюцца адміністрацыйнымі камісіямі, а таксама ўпэўніца, што абвінавачанні супраць двух асобаў, якія на гэты час чакаюць суда, знятыя, паколькі яны імкнуцца рэалізаваць сваё права на самавыяўленнене і мірныя сходы.

FIDH заклікае беларускія ўлады неадкладна пакласыці канец усім формам рэпрэсіяў супраць тых, хто карыстаецца сваім правам на самавыяўленнене і мірныя сходы ў адпаведнасці з рэгіянальнымі і міжнароднымі абавязательствамі краіны ў галіне правоў чалавека, у прыватнасці з:

— Артыкулам 2 прынятага ў 1990 годзе Документу капенгагенскай сустрэчы Канферэнцыі па чалавечым вымярэнні Канферэнцыі па бяспечы і супрацоўніцтве (CSCE), у якім заяўляецца, што “дэмакратыя з'яўляецца неад'емнай часткай верхавенства права”;

— Артыкулам 10 вышэйузгаданага капенгагенскага Документу, які гарантуете свабоду асацыяцыяў і меркаваньняў;

— Артыкулам 19 прынятага ў 1966 годзе Міжнароднага Пакту Грамадзянскіх і Палітычных Правоў, які гарантуете свабоду самавыяўленненя і меркаваньня.

Прэс-кантакт: Karine Appy
+ 33 1 43 55 25 18, kappy@fidh.org

Рэгістрацыя “Вясны” – гэта ня "ўнутраная справа дзяржавы"

**Праваабаронцы сустрэліся з першым намеснікам міністра юстыцыі
Рэспублікі Беларусь Аляксандрам Петрашам**

Праваабаронцы Алесь Бяляцкі, Валянцін Стэфановіч і Уладзімір Лабковіч 21 жніўня былі на асабістым прыёме ў першага намесніка міністра юстыцыі Рэспублікі Беларусь Аляксандра Петраша.

Беларускі праваабаронцаў цікавіла пытаныне рэгістрацыі грамадзкага праваабарончага аб'яднання “Вясна”. Нагадаем, што ініцыятыўная група праваабаронцаў 23 ліпеня падала ў Міністэрства юстыцыі дакументы для рэгістрацыі грамадзкага праваабарончага аб'яднання “Вясна” і праз два дні Міністэрства павінен прыняць сваё раешэнне.

Алесь Бяляцкі пад час гутаркі звярнуў увагу першага намесніка міністра на міжнародны аспект рэгістрацыі ГПА “Вясна”: “Да пытаныня рэгістрацыі зараз прыцягнутая ўвага міжнароднай грамадзкасці, якая занепакоена чакае станоўчых кроکаў, якія б съведчылі пра жаданыне беларускай улады нармалізаваць адносіны з грамадзянскай супольнасцю”. Такім чынам мы падаем ясны сігнал пра тое, што рэгістрацыя “Вясны” – гэта ня толькі ўнутраная справа дзяржавы і пэўны індыкатар адкрыцця беларускіх уладаў да шырокага супрацоўніцтва з замежжам.

Аляксандру Петрашу было пера-

дадзенае раешэнне Камітэту ААН па правах чалавека, які прызнаў незаконнай ліквідацыю праваабарончага цэнтра “Вясна” ў 2003 годзе і пераклад гэтага раешэння на беларускую мову.

Юрысты Уладзімір Лабковіч і Валянцін Стэфановіч асобна падкрэслілі, што беларускія праваабаронцы шчыльна ўвязываюць рэгістрацыю праваабарончага аб'яднання са становішчам з правамі чалавека ў Беларусі. Раешэнне, якое мусіць прыняць Міністэрства, будзе найлепшым выходам з няёмкага становішча, у якое трапілі улады Беларусі, ліквідаваўшы праваабарончы цэнтр “Вясна” ў 2003 годзе.

Старшыня забароненага ўладамі ПЦ “Вясна”, віцэ-прэзідэнт Міжнароднай федэрацыі правоў чалавека (FIDH) Алесь Бяляцкі паведаміў спадару Петрашу таксама пра тое, што ў каstryчніку Беларусь з афіцыйным візітам плануе наведаць прэзідэнт Міжнароднай федэрацыі правоў чалавека спадарыня Сухэйер Белхасэн і пра яе намер сустрэцца з прадстаўнікамі Міністэрства Беларусь, каб абмеркаваць праблему з дзейнасцю няўрадавых арганізацый у нашай краіне.

Першы намеснік міністра юстыцыі Рэспублікі Беларусь Аляксандар Петраш адказаў праваабаронцам,

што іх прапановы будуць уважліва разгледжаныя Міністэрствам.

24 жніўня скончыўся тэрмін для прыняцця раешэння Міністэрствам Беларусь аб лёсі “Вясны”, аднак ніякой інфармацыі з Міністэрству не паступіла...

У інтэрв’ю БелаПАН праваабаронца Уладзімір Лабковіч паведаміў, што “супрацоўнік Міністэрства, які займаўся рэгістрацыяй “Вясны”, два дні дзесьці хаваецца, а тэлефон начальніка ўпраўлення грамадзкіх аб'яднанняў не адказвае”. “Мне абсалютна незразумелая логіка Міністэрства, бо было даволі часу для прыняцця раешэння наконт лёсу “Вясны” на ўсіх узроўнях”, – заяўіў ён.

У Лабковіч паведаміў, што праваабаронцы рыхтуюць скаргу на імя міністра юстыцыі аб парушэнні беларускага заканадаўства, якое патрабуе прыняцця раешэння аб рэгістрацыі грамадзкага аб'яднання ў месячны тэрмін.

Праваабаронца адзначыў, што сёньня ў Беларусі існуе толькі некалькі праваабарончых арганізацый: Беларускі Хельсінскі камітэт, “Прававая ініцыятыва”, Беларуская асацыяцыя журналістаў. “У Беларусі праваабаронцы знаходзяцца пад жорсткім кантролем, фактычна ў падпольі”, – лічыць У.Лабковіч.

Дзеля пазітыўнага выніку

Міжнародная Федэрацыя Правоў Чалавека ў сярэдзіне жніўня накіравала адкрыты ліст міністру юстыцыі Віктару Галаванаву. Мы прыводзім тут яго поўны тэкст:

“Паважаны спадар міністр,

Абсерваторыя па Абароне Праваабаронцаў, сумесная праграма Міжнароднай Федэрацыі Правоў Чалавека (FIDH) і Сусъветнай Арганізацыі Супраць Катаўаньяў (OMCT), была праінфармавана, што праваабарончае аб'яднанье “Вясна” падало ў міністэрства пакет дакументаў дзеля сваёй рэгістрацыі.

Мы хацелі б звярнуць вашу ўвагу на артыкул 9 “Пастанаўлення аб дзяржаўнай рэгістрацыі (перарэгістрацыі) палітычных партый, прафсаюзаў ды іншых грамадзкіх арганізацый і аб'яднанняў”: “заява на дзяржаўную рэгістрацыю (перарэгістрацыю) аб'яднанняя [...] павінна разглядацца ў месячны тэрмін з моманту яе падачы”. Далей, паводле артыкулу 11 той жа пастановы, “у рэгістрацыі можа быць адмоўлена толькі ў асаблівых выпадках (напрыклад, неадпаведнасці дзейнасці аб'яднання ўсіх неабходных дакументаў)” і мы шчыра верым, што “Вясна” не падпадае ні пад адзін з гэтых выпадкаў. Мы таксама хацелі б нагадаць, што паводле артыкулу 5(а) Дэкларацыі ААН аб Праваабаронцах, “кожны мае права іншыя індывідуальна або ў аб'яднанні з іншымі ствараць, далучацца і ўдзельнічаць у нездзяржаўных арганізацыях, аб'яднаннях і групах дзеля пропаганды і абароны правоў чалавека”.

Мы перакананыя, што вы разгледзіце вышэйзгаданую заяўку дзеля забесьпячэння пазітыўных вынікаў наконт рэгістрацыінага запыту гэтай важнай арганізацыі.

Шчыра ваяя, Сухэйр Белхасен,
Прэзідэнт FIDH.”

Гэта быў прававы гвалт

Камітэт па правах чалавека ААН прызнаў незаконным ліквідацыю праваабарончага цэнтра “Вясна”

Сябры забароненага ўладамі праваабарончага цэнтра “Вясна” звярнуліся ў красавіку 2004 году са зваротам у Камітэт па правах чалавека ААН. Сутнасць звароту заключалася ў tym, што раешэнне аб ліквідацыі ПЦ “Вясна” (каstryчнік 2003 году) здзяйнікі лічачы цалкам незаконным, якое парушае права на свабоду асацыяцыі, гарантаванага Пактам аб грамадзянскіх і палітычных правах, абавязцельства выконваць якія прыняла Рэспубліка Беларусь.

Пасля неабходных слуханьняў і працэдураў Камітэт па правах чалавека ААН на пачатку жніўня 2007 году вынес сваё раешэнне, пагадзіўшыся з большасцю аргументаў заяўнікаў.

(Працяг на стар. 4)

"Гэтай краіне праваабаронцы проста непатрэбныя",

альбо Пяць і адна прычына, паводле якіх Міністэрства юстыцыі "Аб адмове ў дзяржайной рэгістрацыі грамадзкага аўтамобіля" ў рэгістрацыі

Заснавальнікі Грамадзкага праваабарончага аўтамобіля "Вясна" атрымалі нарэшце афіцыйны ліст Міністэрства юстыцыі "Аб адмове ў дзяржайной рэгістрацыі грамадзкага аўтамобіля".

Падставаў, якія вынайшли міністэрскія чыноўнікі для адмовы, некалькі.

Першая. "У ходзе праверкі дакладнасці інфармацыі пра заснавальнікаў дадзенага грамадзкага аўтамобіля высьветлілася, што асобныя звесткі, указаныя ў спісе яго заснавальнікаў, не адпавядаюць рэчаіснасці". Якія – не паведамляюцца.

Другая. "...па інфармацыі Міністэрства ўнутраных справаў, 20 з 69 заснавальнікаў... прыцягваліся да адміністрацыйнай адказнасці за зьдзяйсненне такіх правапарушэнняў, як распаўсюд друкаваных выданняў, вырабленых з парушэннем устаноўленага парадку..., парушэнне ўстаноўленага парадку арганізацыі або правядзення сходу, мітынгу, вулічнага шэсцяці і г.д., парушэнне парадку карыстання на... масавых мерапрыемствах незарэгістраванымі сцягамі і вымпеламі і г.д., дробнае хуліганства.

Трэцяя. "...пунктам 2.1. падставленага статуту вызначана

толькі асноўная мэта дзейнасці... аўтамобіля "Вясна", што не выключае магчымасць дадзенага аўтамобіля мець іншыя, не указаныя ў статуте мэты дзейнасці.... Акрамя таго, асноўнай мэтай Грамадзкага праваабарончага аўтамобіля "Вясна" з'яўляецца забесьпячэнне правоў і свабодаў чалавека, зыходзячы з Усагульнай дэкларацыі правоў чалавека і Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Але ...грамадзкія аўтамобілі, як нарматыўна абумоўлены часткай першай артыкулу 20 Закону РБ "Аб грамадзкіх аўтамобілях", маюць права абараніць права і законныя інтарэсы ... толькі сваіх членуў".

Чацьвертая. "Назва наўва ствараемага грамадзкага аўтамобіля "Вясна" (Грамадзкага праваабарончага аўтамобіля "Вясна") па сутнасці раўназначна ліквідаванаму раней (праваабарончы цэнтр "Вясна"), што з'яўляецца недапушчальным..." Часткай 6 артыкулу 12 Закону "Аб грамадзкіх аўтамобілях", съзвіржае Міністэрства, назва... павінна адрознівацца ад назваў іншых грамадзкіх аўтамобіляў, якія зарэгістраваныя ў Рэспубліцы Беларусь, або ліквідаваныя па рашэнні суда..."

Пятая. У адпаведнасці з част-

кай 6 артыкулу 13 гэтага ж Закону ў Міністэрства разам з іншымі документамі прадстаўляеца дакумент банку, які пацвярджае аплату дзяржаўнай мыты (пошліны). Прычым, згодна з існуючымі інструкцыямі, у плацежным дакумэнце павінна быць указаная назва аўтамобіля. "Сярод прадстаўленых у Міністэрства документаў маеца квітанцыя аб уплаце рэгістрацыйнага збору, але не дзяржаўнай мыты... Пры гэтым не указаная, за што зроблены дадзены плацёж." Таму "дадзеная квітанцыя ня можа быць разгледжаная ў якасці дакументу банку, які пацвярджае аплату дзяржаўнай мыты."

На падставе вышэй пададзенага рашэннем Міністэрства юстыцыі ад 23 жніўня 2007 году адмойлена ў дзяржайной рэгістрацыі Грамадзкага праваабарончага аўтамобіля "Вясна".

Але, насамрэч, галоўная прычына адмовы ў рэгістрацыі адна. На думку аднаго з сузаснавальнікаў грамадзкага праваабарончага аўтамобіля "Вясна", віцэ-прэзідэнта Міжнароднай федэрациі правоў чалавека Алесія Бяляцкага, "этай краіне, у якой масава парушаюцца права чалавека і юрыдычна-прававыя нормы, праваабаронцы проста непатрэбныя".

у прававой дзяржаве, якой лічыць сябе Беларусь".

Камітэту па правах чалавека Камітэту па правах чалавека праваабаронца Валянцін Стэфановіч адзначае наступнае: "Сваім рашэннем Камітэт па правах чалавека ААН прызнаў, што ў выніку ліквідацыі праваабарончага цэнтра "Вясна" быў парушаны Пакт аб грамадзянскіх і палітычных правах. Гэтае рашэнне з'яўляецца асаблівай актуальнай менавіта зараз, паколькі 23 ліпеня 2007 году сябры ліквідаванага ПЦ "Вясна" падалі ў Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь дакументы на рэгістрацыю грамадзкага праваабарончага аўтамобіля "Вясна" і мы лічым, што факт рэгістрацыі мог бы стаць адным з кроку па аднаўленні парушанага права на свабоду асацыяцыяў. Вельмі важна, што ў рашэнні адзначана, што апошнія змены ў крымінальным заканадаўстве, а менавіта артыкул 193.1 КК РБ уяўляе сур'ёзную пагрозу для грамадзянскай супольнасці ў краіне. Камітэт у сваім рашэнні заклікае ўлады Беларусь прыняць неабходныя меры па прадухіленні падобных парушэнняў у будучым".

Поўны тэкст рашэння
Камітету ААН можна
прачытаць на сایце
www.spring96.org

Гэта быў прававы гвалт

(Пачатак на стр. 3)

"Камітэт па правах чалавека ААН, які дзейнічае згодна артыкулу 5 часткі 4 Факультатыўнага пратаколу міжнароднага Пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах, лічыць, што разгледжаная ім інфармацыя выявілае парушэнні з боку дзяржавы артыкулу 22 часткі 1 гэтага Пакту.

Згодна з артыкулам 2 часткі 3(а) Пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах Камітэт лічыць, што аўтар і саавторы звароту маюць права на адпаведныя сродкі судовай абароны,

якія ўключаюць аднаўленне рэгістрацыі "Вясны" і кампенсацыю.

Таксама ўлады абавязаныя прыняць адпаведныя меры па прадухіленні падобных парушэнняў у будучым".

Старшыня забароненага ўладамі праваабарончага цэнтра "Вясна", віцэ-прэзідэнт Міжнароднай федэрациі правоў чалавека (FIDH) Алесія Бяляцкі лічыць, што "рашэнне Камітэту па правах чалавека яшчэ выразней падкрэслівае глыбіню прававога гвалту, які стварыла ўлада

На здымку, з архіву: 2003 год. суд прыняў рашэнне аб закрыцці "Вясны", праваабаронцы пратэстуюць...

Алесь БЯЛЯЦКІ:

“Створаная Лукашэнкам сістэма бязылітасна зьнішчае беларускую мову”

Пасьля правядзеняня рэферэндуму 1995 году і скасавання статусу адзінай дзяржайной беларускай мовы ўлады вярнуліся да практикі поўнамаштабнага ўдушненя мовы тытульной нацыі. Цягам апошніх дзесяці гадоў створаная прэзідэнтам Лукашэнкам дзяржайная сістэма бязылітасна зьнішчае беларускую мову.

Незразумела і крыўдна, што гэта адбываецца ў незалежнай Беларусі. Але факты сьвядчаць пра тое. Сёньня роўныя права, якія дэкларуюцца беларускай і рускай мовам артыкулам 17 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, засталіся толькі на паперы. Уладамі пасълядоўна і метадычна звужаецца асяродак выкарыстання ў грамадстве беларускай мовы. Барацьба з ёй ідзе на палітычным і ідэалагічным узроўнях.

Абласныя і раёны газеты практычна ўсе пераведзены на рускую мову, такая ж сітуацыя з праграмамі на радыё і тэлебачаныні. На нацыянальных тэлеканалах нават з беларускамоўнымі суразмоўцамі карэспандэнты падкрэслена размаялюць па-руску.

У краіне перасьледуюцца дэмакратычныя беларускамоўныя

пісьменнікі і паэты. Іхняя творчасць апынулася пад негалоснай забаронай, а самі яны шальмуюцца залежнай ад Лукашэнкі прэсай. За апошні год існуе шмат прыкладаў, калі ўлады перашкаджалі правядзеньню творчых вечарынаў, выступаў, сустрэчай выдатных беларускіх творцаў з аматарамі прыгожага пісьменства. Толькі кожная дзясятая кніга, выдадзеная сёлета ў Беларусі, выйшла на беларускай мове.

Дзяржайнае і ведамаснае справаўодства ў краіне амаль цалкам зрускіфікаванае. Многія дакументы проста немагчыма атрымаць на роднай мове. Сітуацыя часам даходзіць да поўнага абсурду, калі за патрабаванье беларускага грамадзяніна мытнай дэкларацыі на дзяржайной мове ўзбуджаецца адміністрацыйная справа. Міністры культуры і адукацыі падкрэслена не размаялюць па-беларуску, гэтым самым дэманструючы “ўзоровень” свайго разумення нацыянальнай культуры і адукацыі. А сам прэзідэнт Лукашэнка любіць устаўляць у размову беларускія слова ў падкрэслена абразлівай манеры, tym самым зневажаючы беларускую мову на вачах усяго народу.

З кожным годам становіцца ўсё складаней атрымаць адукацыю на беларускай мове. Сёлета на роднай мове ў Беларусі навучаецца толькі каля 20% школьнікаў.

Прыкладна каля 100 беларускамоўных школаў зачыняеца штогод па розных падставах. Для гэтага ўлады выкарыстоўваюць самыя розныя спосабы: зачыняюцца ма-

лакамплектныя вясковыя школы, некаторыя беларускамоўныя школы пераводзяцца ў ліцэі і ў іх неабгрунтавана зъмяняеца мова навучанья. У краіне парушана сістэма непарыўнасці беларускамоўнага адукацыйнага працэсу, паколькі за рэдкім выключэннем адсутнічаюць беларускамоўныя дзіцячыя садкі і яслі, амаль німа навучанья на беларускай мове ў каледжах і тэхнікумах. Нягледзячы на шматтысячныя подпісы грамадзянай у падтрымку адкрыцця беларускамоўнага універсітetu, беларускія ўлады ніяк не реагуюць на гэта. У краіне ніводнага універсітetu, дзе б навучанне вялося па-беларуску. Такім чынам парушаецца права грамадзянай на атрыманьне адукацыі на роднай мове, якое гарантаванае Асноўным Законам Рэспублікі Беларусь.

Нароўні з іншымі грамадзянскімі і палітычнымі правамі, беларускія ўлады дэманстратыўна і нахабна парушаюць культурныя і нацыянальныя права беларускіх грамадзянай, парушаюць Міжнародны пакт пра эканамічныя, сацыяльныя і культурныя права.

Я заклікаю беларускія ўлады няхільна прытрымлівацца ўзятых на сябе міжнародных абавязацельстваў і Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь па захаванні нацыянальных і культурных правоў грамадзянай. Еўрапейскай супольнасці мы каштоўныя сваёй мовай ды культурою. Дык давайце ж разам берагчы і развязвіваць тое лепшае, што засталося нам у спадчыну ад нашых бацькоў і дзядоў!

Фота byMedia.net

На здымках: "Моладзь БНФ" напярэдадні новага навучальнага года правяла пратэсту супраць выключэння са школьніх праграмаў вывучэнне творчасці класікаў нацыянальнай літаратуры Янкі Купалы, Васіля Быковава і інш.

Спыніць перасълед і запалохванье моладзі

"Amnesty International" занепакоеная перасъледам моладзевых актыўістуў у Беларусі

"Amnesty International" глыбока занепакоеная паведамленнем, што за апошня тыхні перасълед, затрыманы і арысты моладзевых актыўістуў беларускімі ўладамі сталі больш частымі. Арганізацыя ўпэўненая, што ўсіх зьяўляеца складовай часткай спробаў ураду запалохваць і чыніць перашкоды моладзевым актыўістам і ўсёй грамадзянскай супольнасці ў карыстаньні правамі на свабоду сходаў, асацыяцыяў і выказваньняў.

Паводле атрыманай інфармацыі, за апошня шэсцьць тыхні болей за тузін моладзевых актыўістуў былі асуджаны на 7-15 дзён турмы па артыкулах адміністрацыйнага і кры-

мінальнага кодэксу, і нашмат болей асобаў былі затрыманыя або падвергліся нападам з боку беларускіх сынцслужбаў.

Зусім нядыёна, 16 жніўня, на штомесячнай акцыі грамадзкай салідарнасці з палітычнымі і "зыніклымі", асобамі ў цывільным быў затрыманы вядомы моладзевы актыўіст Мікіта Сасім. Паводле атрыманай інфармацыі, Мікіту Сасіма скапілі, заламалі яму руکі і гвалтам зацягнулі ў машыну. Ён сцьвярджае, што яго білі па сыніне і нагах і пагражалі зьбіцьцём. Ён быў зьевезены з месца падзеяў у невядомым накірунку.

Двою сяброў Мікіты Сасіма, якія

спрабавалі прадухіліць яго затрыманье, падвергліся атакы асобаў у цывільным. Адна з іх, 18-гадовая Тацяна Цішкевіч, знаходзіцца ў шпітапі з дыягназам "лёгкая чарапная траўма".

Месцазнаходжаньне Мікіты Сасіма было няясным да наступнага дня, калі было абвешчана, што ён утрымліваецца ў Цэнтральным РУУС г. Менску. 20 жніўня суд Цэнтральнага раёну г. Менску асудзіў яго на 10 дзён адміністрацыйнага арышту за дробнае хуліганства (артыкул 17.1 Адміністрацыйнага кодэксу).

"Amnesty International" вядома, што артыкул 17.1 Адміністрацыйнага кодэксу ўсё ёщэ часцей выкарыстоўваецца беларускімі ўладамі для затрымання і арышту моладзевых актыўістіў. Многія з тых, хто трапілі за краты за апошня шэсцьць тыхні, абвінавачваліся па гэтым артыкуле. У выпадку Мікіты Сасіма ды іншых былі скарыстаныя абвінавачаныні ў нецензурнай лаянцы.

У іншым асобным выпадку 27 ліпеня апазыцыйны моладзевы лідэр Франак Вячорка і Яраслаў Грышчэнія былі затрыманыя на Плошчы Незалежнасці ў цэнтры Менску. Міліцыя не дазволіла людзям правесыці шэсцьце ў гонар сямнаццатай гадавіны прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі.

Паводле паведамлення, міліцыя ачапіла плошчу і затрымала каля дзесяці актыўістаў, уключаючы старшыню Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі Анатоля Лябедзьку і

(Працяг на стр. 9)

Прэвентыўны арышт перад прыездам Лукашэнкі

Актыўіст грамадзянскай кампаніі «Джынс – за свабоду!» з пасёлку Азярэц (Менскі раён) Яўген Сільвановіч быў 30 жніўня асуджаны Ждановіцкім судом да 5 сутак арышту. Як паведаміла прэс-цэнтру Хартыі'97 праваабаронца Ірына Тоўсыцкі, актыўіста затрымалі ўчора ўвечары супрацоўнікі Ждановіцкага РАУС.

Міліцыяны прыйшлі ў дом, дзе Яўген Сільвановіч жыве разам з бацькамі. Перапісаўшы пашпартныя дадзеныя ўсіх жыхароў, яны заяўлі, што маюць намер правесыці ператрус. Аднак з прычыны таго, што супрацоўнікі міліцыі ня мелі пры сабе ордэру, бацькі Сільвановіча не дазволілі ім гэтага зрабіць.

Міліцыяны сышлі. Аднак калі моладзевы актыўіст выйшаў з дома ў двар, яго затрымалі тая самая супрацоўнікі міліцыі, якія, як высьветлілася, заселі побач у «засадзе». У Ждановіцкім РУУС на актыўіста склалі пратакол па зыніклым для апазыцыі артыкуле – «дробнае хуліганства». Міліцыяны сцьвярджаюць, што Яўген Сільвановіч нібыта нецензурна лаяўся ў двары ўласнага дому.

Сам актыўіст звязае свой арышт з прыездам 1 верасьня ў пасёлак Азярэц Аляксандра Лукашэнкі. У Дзень ведаў тут будзе адчыненая новая школа, і мясцовыя ўлады, мабыць, вырашылі падстрахавацца і ізаляваць актыўную моладзь.

Вінцук ВЯЧОРКА:

“Прэсінг уладаў ня зможа прыпыніць нашую дзейнасць”

19-20 жніўня ў берасцейскай вобласці былі затрыманыя некалькі дзесяткаў актыўістаў Партыі БНФ, быў праведзены вобшук у берасцейскім офісе, супраць усіх затрыманых складзеныя пратаколы. У суботу, 18 жніўня, у Івацэвіцкім раёне былі арыштаваны 16 сяброў моладзі БНФ, якія ладзілі летнік. Іх затрымалі ў лесе быццам за нецензурную лаянку і пасыля завезылі ў РУУС у Івацэвічах. Супраць затрыманых былі складзеныя пратаколы, і двух сяброў моладзі БНФ нават пасыпелі асудзіць. Але зверху прыйшоў загад усіх выпускнікоў, актыўісты былі адпушчаны і прымусова адпраўленыя ў Менск.

А ў нядзелю ў Берасці ў 16.30, у памяшканье Партыі БНФ, дзе праходзіла культурніцкая сустрэча, уварваліся міліцыяны і арыштавалі ўсіх

Вінцук Вячорка.

прысутных, спасылаючыся на тое, што ў памяшканьні аddyываеца сход вядомай бандыцкай групоўкі. Адразу ж пасыля гэтага міліцыяны літаральна загрузілі ўсіх прысутных (каля 40

чалавек) у міліцэйскія мышыны і даставілі ў Савецкі РАУС Берасцьця, у затрыманых узялі тлумачэнны і супраць усіх склалі пратаколы.

Усё гэта нагадвае спланаваную акцыю супраць Партыі БНФ на Берасцейшчыне. Кажа старшыня Партыі БНФ Вінцук Вячорка: «І суботнё здарэнне, і падзеі ў нядзелю яшчэ раз даказваюць, што існуе палітычна лінія, накіраваная супраць абласной арганізацыі Партыі БНФ. Да гэтых падзеяў можна яшчэ аднесці папярэджаньне, якое яна атрымала некалькі месяцаў таму, штрафы і праверкі, якія адбываюцца доўгі час. Усё гэта яшчэ раз паказвае, што на Берасцейшчыне існуе антыфронтавская змова ўлады, але мы гэтага не байміся, і ніякія заходы ўладаў ня могуць нас спыніць».

Пятнаццаць сутак за прэзентацыю кнігі

атрымаў у Берасьці моладзеўы лідэр Павел Севярынец

19 жніўня ў Берасьці былі затрыманыя ўдзельнікі прэзентацыі кніг Паўла Севярынца. Не пасьпей Павел Севярынец распавесці пра кнігі “Беларуская нацыянальная ідэя” і “Лісты з лесу”, як пачуўся спачатку лёгкі стук у дзъверы ofісу БНФ, потым іх сталі выбіваць. З крыкам “Здесь проходит воровская сходка! Всем руки за голову! Буду стрелят!” у пакойчык, які арандаваны ў невялікай кавярні, уварвалася група людзей у цывільным на чале з падпалаўнікам міліцыі. Будынак кавярні блакавалі каля дваццаці міліцыянтаў і амапаўцаў. Былі затрыманыя і з рукамі за галавой выведзеныя ў двор 32 чалавекі. Затрыманыне здымалася на відеа. Кіраваў аперацыяй намесьнік начальніка Маскоўскага РАУС Берасьця Сыцяпанau.

Усе затрыманыя былі дастаўлены ў Маскоўскі РАУС, дзе былі перапісаныя іх пашпартныя дадзенныя. Непадынакадовых адпусцілі, на астатніх склалі пратаколы. Iх абвінавачваюць ва ўдзеле ў несанкцыянаваным сходзе. Пазней у Маскоўскім РАУС падпалаўнік Сыцяпанau заяўві, што на месцы прэзентацыі знайденыя фальшывыя банкноты з выявай Лукашэнкі ў карыкатурным выглядзе. “Гэта ўжо цягне на крымінальную справу”, – зазначыў ён. Спадар Сыцяпанau паведаміў затрыманым ўдзельнікам прэзентацыі, што ў бары кавярні знайшлі партыю ўкраінскай гарэлкі без акцызных марак. “Так што яшчэ і за гарэлку з гаспадарамі вам давядзеца разльвачца”, – сказаў падпалаўнік.

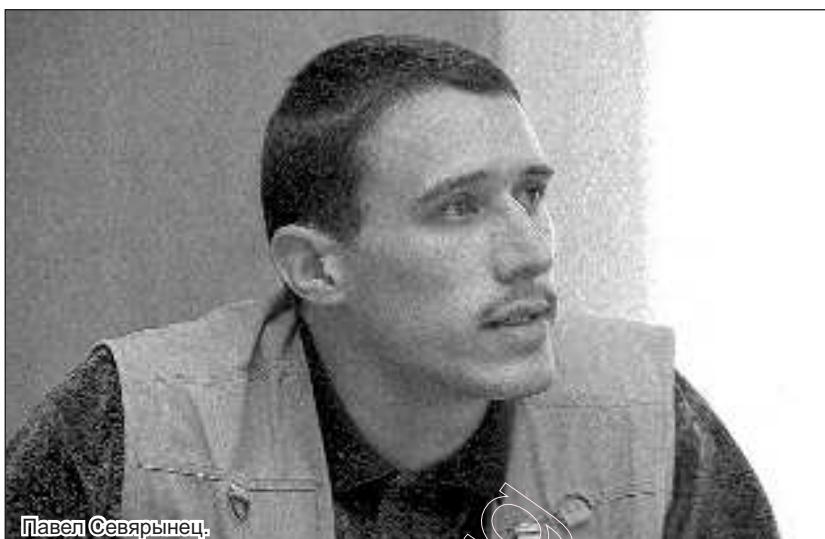
Старшыня гарадзкой арганізацыі Партыі БНФ спадар Шыманскі кажа, што абвінавачаныне ва ўдзеле ў несанкцыянаваным сходзе, – бязглузьдзіца, бо праходзіў адкрыты сход адной з суполак. На парадку дня была сустрэча з Севярынцам. Такі сход не патрабуе адмысловага дазволу.

Павел Севярынец спачатку ўтрымліваўся ў невядомых месцы, праз тры гадзіны ён быў дастаўлены ў Маскоўскі РАУС. Паводле словаў актыўіста руху за арганізацыю хрысьціянска-дэмакратычнай партыі Андрэя Любянчука, Паўла і іншых удзельнікаў сходу адпусцілі, ім загадана звязвіца на суд 22 жніўня.

Прафесійная прыналежнасць ня згадвалася

Сябра ГА “Беларуская асацыяцыя журналісту” Любоў Праневіч абвінавачваюць у парушэнні вызнанага парадку правядзення масавых мерапрыемстваў (арт. 23.34 ч.1 КаAP). Суд Маскоўскага раёну г. Берасьця будзе разглядаць яе адміністрацыйную справу.

Любоў Праневіч затрымалі 19 жніўня ў ofісе берасьцейскай арганізацыі Партыі БНФ падчас прэзентацыі кнігі Паўла Севярынца “Лісты з лесу”. Паводле Л. Праневіч, яна адразу ж паказала сваё пасьведчаньне сябра БАЖ міліцыянтам, і адзін з іх перапісаў з яго ўсе дадзенныя. Аднак у пратаколе затрыманыня, які склалі на яе ў Маскоўскім РАУС г. Берасьця, пра яе прафесійную прыналежнасць ня згадвалася.

Павел Севярынец.

20 жніўня Севярынца выклікалі ў пастарунак, адкуль павезлы ў суд. Яго абвінавачваюць паводле артыкуле Адміністрацыйнага кодэкса «Парушэнне парадку арганізацыі або правядзення масавых акцыяў». У канцы ліпеня – пачатку жніўня Севярынец ужо адседзеў 15 сутак па гэтым самым артыкуле. Сам Павел Севярынец наконт суда настроены адназначна: «Дадуць 15 сутак», — кажа палітык.

22 жніўня у судзе Маскоўскага раёну г. Берасьця разгледжаная адміністрацыйная справа, узбуджаная супраць Паўла Севярынца па ч. 3 арт. 23.34 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях (прушэнне ўстаноўленага парадку правядзення масавых мерапрыемстваў паўторна на працягу году). Присуд – 15 сутак адміністрацыйнага арышту...

27 жніўня была пададзеная скарга на рашэнне суда Маскоўскага раёну г. Берасьця, які 22 жніўня асудзіў Паўла Севярынца да 15 сутак арышту. У інтэрв'ю БелПАН адвакат П. Севярынца Павел Алесік зазначыў, што Берасьцейскі абласны суд разгледзіць скаргу не пазней чым праз два-три тыдні з моманту яе падачы.

27 жніўня начальнік упраўлення міліцыі Ленінскага раёну Берасьця Юрый Карпінчык згадзіўся перадаць

у камеру Паўла Севярынца кароткахалевы радыёпрымач. Нагадаем, такое права пакараныя адміністрацыйным арыштам маюць згодна з часткай 3 артыкула 18.7 Працэсуальная-выканайчага кодэкса РБ.

Гэта стала магчымым дзякуючы пісмоваму звароту праваабаронцы Уладзіміра Вялічкіна і мясцовага актыўіста Уладзіміра Малея, якія звязрнуліся ва ўпраўленне міліцыі і прокуратуру з патрабаваньнем забяспечыць палітвязня магчымасцю чытаць прэсу і слухаць радыё.

27 жніўня троі актыўісты Руху “За Свабоду” былі затрыманыя ў Берасьці за расклейку ўлётак “Свабоду Паўлу Севярынцу”. Андрэй Шарэнда, Юля Пашко, Міхал Ільлін у нядзелю ўначы былі дастаўленыя супрацоўнікамі міліцыі ў Ленінскі РАУС Берасьця. Пасля трохгадзіннага ўтрыманья ў аддзяленыні міліцыі, дагляду асабістых рэчаў, складаньня пратаколаў і канфіскацыі друкаваных матэрыялаў актыўістамі адпусцілі. На наступным тыдні іх чакае суд.

28 жніўня Тацяна Севярынец – маці асуджанага ў Берасьці на 15 сутак палітыка Паўла Севярынца – не далі дазволу на сустрэчу з сынам.

Тацяна Севярынец паведаміла Радыё Свабода: “Адразу, як прыехала з Віцебску ў Берасьце, я звязрнулася да начальніка ізалятару часовага ўтрымання Віктара Мельнікава. Прасіла дазволіць сустрэцца з сынам. Міліцыянт катэгарычна адмовіў. Фармальная падстава – Адміністрацыйны кодэкс”.

Цяпер Тацяна Севяринец спрабуе перадаць сыну ежу.

“Я вельмі ўражаная tym, якую падтрымку атрымаў мой сын падчас падзеяў у Берасьці, – кажа Тацяна Севяринец. – Яму перадалі спалынкі, нешта з адзенняня, садавіну. Вельмі хочацца пабачыцца з гэтымі людзьмі і выказаць нашу шчырую бацькоўскую падзяку”.

Загаду на арышт не атрымалі...

Традыцыйная акцыя салідарнасці 16 жніўня прайшла ў Беларусі

16 жніўня ў Менску міліцыя чыніла ўсялякія перашкоды для правядзення акцыі салідарнасці. Найбольш груба і бесцырымона паводзілі сябе міліцыянты каля касцёлу Святога Язэпа на плошчы Свабоды. Як паведаміў БелаПАН моладзеў актыўіст Барыс Гарэцкі, тых, хто прыйшоў да касцёлу са сувечкамі і партрэтамі палітвязняў, съпецназ адціснуў да прыпынку грамадзкага транспарту на вуліцы Няміга. Удзельнікі акцыі селі ў трапейбус, які накіроўваўся ў бок Камароўскага рынку.

Супрацоўнікі съпецназу і невядомыя ў цывільным заблакавалі выхады, і трапейбус, у суправаджэнні аўтазака, праехаў прыкладна чатыры прыпынкі.

За апазіцыйным палітыкам Паўлам Севярынцам, які ўдзельнічаў у малітве каля касцёлу, было ўстанованае вонкавае назіранне: два міліцыянты ў цывільным неадступна сачылі за ім па вуліцах гораду. Загаду на арышт яны ў выніку не атрымалі. У інтэрв’ю БелаПАН П.Севярынец паведаміў, што перад моладзеў акцыяй салідарнасці вернікам удалося правесці малітву каля касцёлу Святога Язэпа і прасіць працьвінца гімн “Магутны Божа”. Удзельнікі набажэнства заклікалі ўлады адмовіцца ад планаў будаўніцтва на месцы касцёлу забаўляльнага цэнтра і перадаць будынак вернікам.

Паводле інфармацыі прэс-службы АБ'яднанай грамадзянскай партыі ў гэты ж дзень на Менскай плошчы Якуба Коласа актыўісты моладзеў арганізацыі АГП “Маладыя дэмакраты” стаялі з партрэтамі палітвязняў і зынікльных палітыкаў. Гаспада з партрэтамі моладэ́з прайшла да плошчы Перамогі. Акрамя таго, паводле дадзеных прэс-службы, каля кінатэатру “Масква” невядомыя ў цывільным затрымалі актыўіста апазіцыі Мікіту Сасіма, зьбіушу Тачану Цішкевіч і Міхала Пашкевіча, якія спрабавалі перашкодзіць затрыманню. Дзяўчына дастаўленая ў шпіталь. Як стала вядома, 18-гадовая актыўістка Тацяна Цішкевіч падала заяву ў міліцыю ў сувязі з яе зьбіццём невядомымі супрацоўнікамі праваахоўных органаў.

У Магілёве актыўісты апазіцыі 16 жніўня распайсюджвалі бюлетэні “Вязні сумленья” і “Права на волю” і мялявалі палітычныя графіцы на асфальце. На ходніках у цэнтры гораду невядомыя маладыя людзі абмалеўвалі свае цэлы. Гэта суправаджалася подпісамі: “Ён (Красаўскі, Ганчар, Захаранка, Завадзкі) хацеў жыць і дамагаўся свабоды”. За графіцы міліцыянты затрымалі трох журналістаў: Ганну Ільліну, Віталя Ругайна і Алеся Асіццова. Аўтары графіцы міліцыі

затрымаць не ўдалося, паведаміла “Радыё Свабода”

Журналісты прабылі ў Ленінскім упраўленні ўнутраных спраў каля гадзіны. За гэты час міліцыянты перапісалі іх паштартныя звесткі. Затым маёр Андрэй Мажэнкоў прызнаў, што наўпроставых доказаў таго, што журналісты рабілі графіцы міліцыянты ня выявілі, таму ў іхніх дзеяньнях ніякіх правапарушэнняў няма складу. Журналістай адпусцілі.

Моладэ́з Салігорску 16 жніўня адзначыла чарговы Дзень салідар-

адным з самых шматлюдных месцаў гораду: скрыжаваньне калія Палаца спорту і паркам адпачынку, а таксама на цэнтральнай плошчы гораду – плошчы Вызваліцеляў. Рэсцяжка на цэнтральнай плошчы правісела каля 40 хвілін.

У Полацку маладафронтайцы зладзілі акцыю салідарнасці з палітвязнямі і зынікльмі палітыкамі. А 20-й гадзіне яны сталі з запаленымі сувечкамі ў руках на пляцы перад кінатэатрам “Радзіма”. У акцыі бралі ўдзел дваццаць чалавек. Апрача палачанаў тут прысутнічала група

Фота з архіву: Дзень Салідарнасці ў Менску.

насці на галоўнай плошчы гораду. Перад пачаткам акцыі міліцыянты спрабавалі запалохаць маладых людзей, пагражалі съпецназам, байцы якога, нібыта, скаваліся ў дварах. Нягледзячы на гэтыя папярэджанні, ланцуг неабыкавых людзей роўна ў восем гадзін вечару паўстай на цэнтральнай плошчы Салігорска з партрэтамі Зымітра Дашкевіча ў руках. Большасць з тых, хто браў удзел у акцыі, традыцыйна склала моладэ́з.

Як паведамілі «Белорусскому партызану» ў прэс-службе «Маладога Фронту», падчас мерапрыемства быўлі заўважаныя супрацоўнікі ў цывільным з відэа- і фотаапаратурай.

Ніхто з удзельнікаў акцыі ў Салігорску затрыманы не быў.

У Жлобіне актыўісты “Маладога Фронту” зранку вывесілі ў горадзе адразу ж дзінве расцяжкі: “Свабоду Дашкевічу” і “Рэпрэсіі на сяня спыняць” у

грамадzkіх актыўістах з Віцебску, сярод іх праваабаронца Валер Шчукін ды маці вядомага палітыка Паўла Севярынца Тацяна Яўгеніяна. На пляцы гучалі прозывішчы зынікльых палітыкаў, і грамада пасыля кожнага пачутага прозывішча дружна выгуквала: “Помнім!” Доўжылася акцыя салідарнасці 30 хвілінай. Непадалёку знаходзіліся два міліцыянты, якія, аднак, нікіх дзеяньняў не ўчынялі, паведамляе Радыё Свабода.

Прыхільнікі Руху “За Свабоду” ў Пінску ладзілі флэш-моб, прысьвячаны Дню Салідарнасці. Маладыя людзі запалілі сувечкі перад партрэтамі зынікльых, а самі селі ў скверы наспупраць. Па словаў удзельнікаў, вельмі многа людзей затрымлівалася каля партрэтаў, размаўлялі паміж сабой. Праз паўтары гадзіны да месца правядзення акцыі пад'ехалі міліцыянты і адвезьлі партрэты і сувечкі ў аддзяленыне міліцыі. Пра гэта паведамляе прэс-служба Аляксандра Мілінкевіча.

Велапрабег скончыўся затрыманьнямі

Велапрабег, які ладзілі 19 жніўня актывісты Салігорскага Маладога Фронту завяршыўся затрыманьнямі і зьбіцьцём яго ўдзельнікаў.

Па інфармацыі, яку распавялі прэс-службі салігорскага Маладога Фронту, адметнасцю гэтай акцыі сталася тое, што да кожнага ровару быў прыматаўаны бел-чырвона-белы сцяг. Распачаўся велапрабег ля будынку суда, дзе бліжэйшым часам распачнеца судовы працэс над моладзевым актывістам Іванам Шылам. Праз 15 хвілінай маладафронтагуі дабраліся да плошчы, дзе іх ужо супстракала група моладзі, і на знак вітання ўзъяляла яшчэ некалькі бел-чырвона-белых сцягоў. Наступныя паўгадзіны жыхары гораду, якія, дарэчы, ставіліся да імпрэзы станоўча, мелімагчымасць назіраць фантастычнае для беларускіх рэаліяў відовішча: маладзёны на роварах зрабілі з дзесятак колаў вакол плошчы, ля сцэні луналі нацыянальныя сцягоў.

Для затрыманья ўдзельнікаў гэтай акцыі былі выкліканыя дзесяткі супрацоўнікаў міліцыі і аховы, некалькі аўтамашынаў. Замест прадухілення сапраўдных злачынстваў, міліцыянты чулі загады па рацыях накіроўвацца да цэнтральнай плошчы.

Моладзь узялі ў кола, і пачаліся спробы затрымаць маладафронтагуі. Тым не менш, большасці паshanцевала застасца на волі,

негледзячы на тое, што міліцыя распачала сапраўднае паляванье: з пагонямі на аўтамабілях, перахопамі і блакаваньнем цэлых кварталаў.

Быў затрыманы Віктар Гаргун, які рухаўся па горадзе з вудамі, паводле міліцыянтаў, менавітамі з тымі, да якіх чапляліся сцягі. Івана Шылу затрымлівалі блізу дзесяці супрацоўнікаў міліцыі і аховы, было

задзейнічана тры аўтамашыны. Падчас "дастаўленьня для высьвятлення асобы" маладзёна моцна зьблі, твар быў крыві, на целе некалькі кровападцёкаў.

У міліцыі склалі два пратаколы, традыцыйна абвінаваціўшы актывістаў у лаянцы матам і непадпрадкаванью законным патрабаванням.

У Пінску ціснуць на маладых актывістаў

16 жніўня актыўная моладзь Пінску праводзіла акцыю Салідарнасці. У скверы, у гонар 900 гадавіне Пінска, яны запалілі сівечкі, разьмясцілі ў шэрш партрэты зынкіх і палітвязняў.

Пад час правядзення акцыі быў затрыманы старшыня Пінскай суполкі Iгар Салавей. У яго забралі лічбавы здымач і выдалі фотаздымкі з акцыі. Пасыль Iгара адвесьлі ў Пінскі ГАУС, дзе правялі допыт.

19 жніўня кіраўнік Пінскай суполкі Моладзь БНФ Зыміцер Кісель разьмясціў навіну на Пінскім інфармацыйным сайце аб тым, што 1 верасення 2007 году Пінск наведае Аляксандар Мілінкевіч.

Праз тры дні адміністрацыя сайту пад цікам мясцовых уладаў выдаліла дзівие тэмы з трох аб прыезьдзе Мілінкевіча, аўтарам якіх зьяўляўся Зыміцер Кісель. Вечарам 22 жніўня яму забаранілі разьмішчаць матэрыялы на сайце да 1 верасеня. Назаўтра ў маці Зымітра патрабавалі, каб сын выдаліў свае артыкулы з сеці і зынішчыў свой прыватны дзённік у сеціве. Зноў прагучалі пагрозы аб цяжкасцях і немагчымасці паступлення Зымітра Кісяля ў ВНУ.

Таксама на пачатку жніўня ў Пінску сябра Моладзі БНФ Зыміцер Бадзевіч і сябра АГП Вадзім Макеевіч былі вымушаны пад цікам адміністрацыяу зволыніца са сваёй працы.

"Гэта хваравітая рэакцыя мясцовай улады. Яны адчуваюць, што ў Пінску паднялася моцная хваль дэмакратычнага руху, а тут яшчэ візіт Аляксандра Мілінкевіча. Перад яго прыездам моладзь значна актыўнізілася, і справа можа скончыцца арыштамі..." – канстатуе старшыня Пінскай гарадзкой арганізацыі Партыі БНФ Аляксандар Рамановіч.

Спыніць перасьлед і запалохванье моладзі

(Пачатак на стр. 1)

і намесніка старшыні Беларускага Народнага Фронту Віктара Іашкевіча. Большаясць затрыманых былі вызваленыя праз некалькі гадзінай, але два з іх, Франак Вячорка і Яраслаў Грышчэн, былі пакінутыя. Абодва атрымалі абвінавачаныні па артыкуле 17.1 Адміністрацыйнага кодэкса. 30 ліпеня суд Заводскага раёну г. Менску асудзіў Франака Вячорку да сямі дзён арышту. У той жа дзень суд Ленінскага раёну г. Менску прысудзіў Яраславу Грышчэнню пятнаццаць дзён арышту.

Улады таксама працягваюць затрымліваць і судзіць актывістаў па артыкуле 193.1 Крымінальнага кодэкса (арганізацыя або ўдзел у дзеяньні, які быў уведзены ў Крымінальны кодэкс у сінегні 2005 году як частка серыі паправак, якімі былі уведзеныя пакараны за ўдзел у арганізацыі грамадзянскай супольнасці і іншую адкрыту крытыку ўраду напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў у сакавіку 2006 году). У лістападзе

старшыня апазіцыйнай моладзеўскай арганізацыі Мадады Фронт і вязень сумленьня Зыміцер Дашкевіч, які стаў цэнтрам кампаніі моладзі Amnesty International па ўсім сьвеце, быў асуджаны на паўтары гады зняволенія па гэтым артыкуле. 7 жніўня съледчыя прад'явілі абвінавачаныні па тым жа артыкуле яшчэ тром сябрам гэтай арганізацыі. Калі іх прызнаюць вінаватымі, васеннаццацігадовыя Наста Азарка і Яраслаў Грышчэн, а таксама шаснаццацігадовы Іван Шыла могуць быць аштрафаваныя або асуджаныя да турэмнага зняволенія на тэрмін да двух гадоў.

Amnesty International заклікае беларускія ўлады спыніць выкарыстаньне Адміністрацыйнага кодэкса для зняволенія моладзевых актывістаў за мірнае прайяўленне сваіх правоў на свабоду сходаў, аўтаданнія і выказваньняў. Больш за тое, арганізацыя заклікае беларускія ўлады неадкладна пераглядзець законы, пастановы і практикі, датычныя рэгістрацыі і дзеяньніцаў НДА, у прыватнасці артыкулу 193.1

Крымінальнага кодэкса, і забясьпечыць іх адпаведнасць міжнароднаму заканадаўству.

24 ліпеня 2007 году Камітэт па правах чалавека ААН установіў, што ліквідацыя ўладамі недзяржаўнай арганізацыі "Вясна" у 2003 годзе зьяўляецца парушэннем артыкулу 22 Міжнароднага пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах. Камітэт заклікаў Беларусь перарэгістраць арганізацыю і прапанаваць кампенсацыю ўдзельнікам...

Amnesty International хацела багадаць беларускім уладам аб іх аваязках паводле міжнароднага заканадаўства, уключаючы артыкулы 19, 21 і 22 Міжнароднага пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах, краінай-удзельніцай якога зьяўляецца Беларусь, і які гарантует права на свабоду выказваньняў, сходаў і асацыяцыяў. Арганізацыя заклікае беларускія ўлады спыніць перасьлед і запалохванье актывістаў грамадзянскай супольнасці, якія займаюцца непасрэднай працапандай і абаронай правоў чалавека ў Беларусі.

Засыценкі іх не скарылі...

Чацьвёра моладзевых актыўістай апазыцыі пакінулі съпецпрыёмнік-размеркавальнік на вуліцы Акрэсціна ў Менску, дзе яны адбывалі адміністрацыйныя арышты ад сямі да пятнаццаці сутак.

Моладзёнау затрымалі і асудзілі прэвентыўна, каб не дапусьціць удецу моладзевых дэмакратычных лідэраў у акцыях 27 ліпеня, калі дэмакратычныя сілы зьбіраліся адзінчыць сымнаццатыя ўгодкі прыняцца Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі.

У пачатку жніўня скончыўся тэрмін адміністратыўнага арышту Аляксея Бондара і Франака Вячоркі. Яраслаў Грышчэні выйшаў з-за кратай датэрмінова – адвакатка асуджанага на 15 сутак арышту быццам бы за лаянку матам у грамадзкім месцы актыўіста падала касацыйную скаргу, якую задаволіў суд. Цяпер Яраслаў на волі чакае чарговага працэсу. Для кіраўніка культурніцкай камісіі Партыі БНФ дзевятыннаццацігадовага Францішка Вячоркі гэта была першая адсідка на Акрэсціне. Яго асудзілі на сем сутак за тое, што міліцыянты знайшли ў торбе юнака 10 паштовак з віншаваннямі да Дня Незалежнасці. Па выходзе з-за кратай маладзён заявіў, што такое жорсткае надуманае пакараньне яго не скарыла.

“Думаў, што будзе горш. Насамрэч жыць там можна, трymацца можна. І самае галоўнае, што палітычныя там самыя трывалыя, да іх там самае паважлівае стаўленне. Яны там ужо як усе бывалыя, як усе “вечныя вязні”. Але лічу, што усе гэтыя арышты, усе гэтыя затрыманні накіраваныя, перш за ўсё, на тое, каб проста высмактаць сокі з моладзі, запалохаць іншую моладзь, якая хоча альбо спрабуе далучыцца да дэмакратычнага руху. Усё рабіцца для таго, каб паслабіць нас, але гэта, наадварот, натхнене нас

на новыя зьдзяйсьненныні, на працу на карысць Беларусі”.

Пакуль маладзёны знаходзіліся за кратамі, у Беларусі ды ў съвеце праходзілі акцыі ў іх падтрымку. У прыватнасці, у Італіі прайшоў рок-канцэрт салідарнасці з маладымі палітычнымі вязнямі Беларусі, а ў Польшчы ды іншых краінах зьбіраліся і накіроўваліся беларускаму кіраўніцтву лісты з патрабаваннямі вызваліць Франака Вячорку. Кіраўнік БНФ Вінцук Вчорка перадаў сыну копіі лістставаніяў, якія сталіся для юнака прыемнай нечаканасцю.

“Дэмбінскі першы паслаў ліст у адміністрацыю Лукашэнкі, і копіі яны слалі нам – калі 90 лістоў з розных краін съвету прыйшло, перадусім, ад фільмоўцаў, ад Садружнасці дакументалістай з розных краін. Треба будзе падзякаўцаць усім гэтым людзям”, – распавядае Вінцук Вячорка.

“Надзвычай, надзвычай прыемна...”, – дадае Франак.

Намеснік старшыні Партыі БНФ Аляксей Янукевіч упэўнены, што такое стаўленне ўладаў да моладзевых актыўістаў съведчыць пра боязь чыноўнікаў актыўізациі пратэстнага руху.

“Улады сапраўды баяцца вуліч-

ных пратэсттаў. Яны разумеюць, што моладзь можа быць асноўнай рухающей сілай. Яны лічаць, што менавіта ад моладзі зыходзіць найбольшая небяспека, таму цісніць, душаць беспрэцэдэнтна. Але, як съведчыць гісторыя, змаганьне з моладзьдзю бесперспектывнае і ніколі ня можа дасягнуць поспеху”.

Зранку ў нядзелью сабры і блізкія супстракалі старшыню менскай гарэдзкой арганізацыі Маладога Фронту Зымітра Хведарука, які правёў на Акціўніці 10 сутак за быццам бы лаянку ў грамадзкім месцы. Федарука затрымалі 26 ліпеня, трэба ж такое, ля Дома правасуддзяў, куды актыўіст кіраваўся на вынясеньне рашэння па справе яшчэ аднаго апазыцыянера Канстанціна Лукашова.

Паводле Зымітра Федарука, у вязніцы ён не губляў дарэмна час:

“Сядзелі ў адной камеры з Аляксеем Шэіным, бавілі разам час размовамі. Асабліва спадабалася тое, што народ там ня сьпіц, голас Акрэсціна – супраць Лукашэнкі, і гэта вельмі добра, калі народ увесі час кажа: мы гатовыя, але няма таго, хто павядзе за сабою. Гэта надае вялікае спадзяваньне, што ўсё ж праз пару гадоў, можа, праз год сапраўды будзе той, хто павядзе гэтых людзей да лепшага жыцця”.

Аляксей Шыдлоўскі зноў за кратамі

Моладзевые лідэр Аляксей Шыдлоўскі 27 жніўня раніцай быў затрыманы супрацоўнікамі міліцыі і адпраўлены ў съпецпрыёмнік-разъмеркавальнік на вуліцы Акрэсціна. Нагадаем, што Аляксей Шыдлоўскі быў двойчы затрыманы супрацоўнікамі палка міліцыі съпеціяльнага прызначэння (былы АМАП) напярэдадні Дня Незалежнасці. Адбыліся два суды, съведкамі на якіх выступалі амапаўцы. Актыўіста прысудзілі да 15 і 5 сутак арышту адпаведна па адным і тым самым артыкуле, які ставіцца ў віну апазыцыі ў апошнія гады для апраўдання пазапраўных арыштаў – «дробнае хуліганства». Пасля заканчэння 16 дзён арышту актыўіста вызвалілі, аднак яго зноў забраў з дома ўчастковы міліцыянт – «даседжваць» астатнія чацьвёра сутак.

Акрэсціна – погляд знутры

Актыўіст моладзевага руху «Ініцыятыва» Аляксей Бондар, затрыманы 23-га ліпеня і асуджаны на 10 сутак, 2 жніўня выйшаў на свабоду. Ён распавёў прэс-цэнтру Хартыя'97 пра тое, як адбываўся адміністрацыйны арышт.

«Я быў затрыманы міліцыяй і людзьмі ў цывільнім і асуджаны на наступны дзень разам з Валянцінам Сакалоўскім і Юрыем Вольфсанам судзьдзёй Паўлічук да адміністрацыйнага арышту», – гаворыць Аляксей.

Цікава, што съведчаныні аднаго чалавека з міліцейскага дэпартаменту аховы, які паведаміў, што младыя людзі не лаяліся нецэнзурна, не былі прынятыя да ўвагі судом. Наўзамен нязручнага съведкі, па словах Аляксея, суд выклікаў двух

іншых працаўнікоў аховы, якія далі патрэбныя съведчаныні.

Затрыманых напярэдадні 27 ліпеня актыўістаў разъясняцілі ў старым корпусе прыёмніку-разъмеркавальніку на Акрэсціне.

«Кармілі нас тры разы ў дзень. Шэсцьць чалавек у камеры на шэсць месцаў. Аднойчы другая страва (бульбяное пюре) выклікала нястрайнасць. Пасля гэтага мы сталі ставіцца да турэмнага меню насыцярожана. Уначы съятло ў камеры не выключаюць», – паведамляе Аляксей Бондар.

На шпацыры арыштаваных ні разу не выводзілі. Акрамя таго, па словах Аляксея, існуе негалосная забарона на грамадзкія працы для «палітычных». У душ вадзілі раз у тыдзень.

Палітычных арыштантаў імкнуц-

ца рассаджваць па розных камерах, прычым тых, якія выходзяць вокнамі на ўнутраны двор. «Тым ня менш, са мной у камеры быў Кірыл Мацкевіч з Маладога Фронту. Ён нядайна стаў паўнагадовым і гэта была яго першая адсідка. Пазней у нашу камеру перавялі Франака Вячорку. Калі выходзілі, у камеры заставалася 4 чалавекі. Акрамя Франака і Аляксея Шыдлоўскага, у камеры былі 2 чалавекі, якія лячыліся ад алкагалізму», – успамінае Аляксей.

Апошнія ночы, па словах Аляксея Бондара, былі халодныя, але ратавалі спальнікі, якія прынеслы родныя. Перадаваць харчаваныне свякам забаронена. Дазваляеца фактычна толькі вірапатку, коўдыры, самая простыя санітарна-гігіенічныя прыналежнасці, кніжкі.

Сацыяльны форум падтрымаў Еўрапейскі Марш

У менскай штаб-кватэры Аб'яднанай грамадзянскай партыі 19 жніўня прайшоў “Сацыяльны форум”. Прадстаўнікі падпрымальніцкіх, моладзевых арганізацыяў, чарнобыльцаў, дэпутатаў мясцовых саветаў і праваабаронцаў шукалі агульныя падыходы да вырашэння проблемаў, звязаных з парушэннем уладамі правоў чалавека.

У Менск прыехалі каля пяцідзесяці прадстаўнікоў няўрадавых і непалітычных арганізацыяў, якія цярпяць перасылед уладаў за сваю грамадzkую актыўнасць.

“Мы сабралі “Сацыяльны форум” – па тых проблемах, якія існуюць у адносінах да пэўных сацыяльных групаў грамадзянаў: падпрымальнікаў, ліквідатораў, дзейных дэпутатаў, праваабаронцаў, моладзі. Прынялі

рэзалюцыю ў абарону сваіх правоў і сацыяльных гарантый”, – расказаў адзін з арганізатараў форума, лідэр руху “За свабоднае разъвіццё падпрымальніцтва” Віктар Гарбачоў.

Удзельнікі форуму падтрымалі правядзенне сёлетняй восеньню Еўрапейскага і Сацыяльнага марша і выступілі з пратэстам у сувязі з адменай уладамі сацыяльных ільготаў. Апрача гэтага, удзельнікі “Сацыяльнага форуму” выступілі супраць указаў Аляксандра Лукашэнкі, якія істотна абмяжоўваюць права падпрымальнікаў, і падтрымалі ініцыятывы дэпутатаў мясцовых саветаў, якія бароняць сацыяльныя права людзей.

Удзельнікі форуму вырашылі зьбірацца на такія паседжанні раз на паўгодзідзе, каб людзі моглі сказаць

пра парушэнне сваіх грамадзянскіх правоў.

“Гэты сацыяльны форум будзе мець практычнае значэнне, – лічыць прадстаўнік чарнобыльскіх ліквідатораў Аляксандр Ваўчанін з Жодзіна. – Як бы хто ні хацеў, каб форум быў чиста палітычным, ня выйшла. Самі людзі, дэпутаты, прадстаўнікі падпрымальніцтва, чарнобыльцы сказалі: мы прыехалі вырашыць ня чиста палітычныя, а сацыяльныя пытанні. І эта вельмі важна. Я думаю, што і палітыкі пачнуть займацца сацыяльна-еканамічнымі пытаннямі”.

Удзельнікі форуму хочуць кансалідаваць вакол сябе людзей, якія актыўна бароняць свае сацыяльныя права. Ня выключана, што ўвосень яны правядуць у Беларусі шырокі сацыяльны кангрэс.

Моладзь прабівае мур забаронаў Менгарвыканкаму

Адміністрацыя акцыянернага таварыства “Гродна Азот” пачала ажыццяўляць ціск на сяброў Беларускага незалежнага прафсаюзу з мэтай прымусіць іх выйсці з арганізацыі.

Намесьнік дырэктара акцыянернага таварыства “Гродна Азот” па ідэалагічнай работе Міхаіл Краўчанка выклікае начальнікаў цэхаў падпрыемства, знаёміць іх са сьпісам тых працоўных, якія зьяўляюцца сябрамі незалежнага прафсаюзу і патрабуе ў вуснай форме аказваць на іх ціск з мэтай выходу з арганізацыі і ўваходжання ў прайядную прафсаюзную арганізацыю “Белхімпрафсаюз”.

На думку старшыні першаснай арганізацыі Беларускага незалежнага прафсаюзу Сяргея Антусевіча такія дзеяньні кіраўніцтва падпрыемства вельмі падобныя на тое, што адбывалася паўтара гады таму, калі арганізацыя страціла больш за 500 сваіх сяброў:

– Методы, якімі карысталася кіраўніцтва падпрыемства тады, вельмі падобныя да цяперашніх.

Адзінае адрозненне ў тым, што зъяніўся намесьнік дырэктара па ідэалогії, які і зъяўляеца ініцыятаром ціску на сяброў незалежнага прафсаюзу.

Першасная арганізацыя Беларускага незалежнага прафсаюзу “Гродна Азот” зъяўляеца адзінай у Гродненскім міжнародным арганізацыям, а таксама Беларускага кангрэсу дэмакратычных прафсаюзаў, ціск на сяброў незалежнага прафсаюзу не спыняеца, але, на думку лідэра суполкі Сяргея Антусевіча, ягоныя сябры робяць пэўныя крокі дзеля абароны сваіх правоў. Кіраўніцтва “Гродна Азот” ужо атрымала лісты пратэсту ад Беларускага кангрэсу дэмакратычных прафсаюзаў і Беларускага незалежнага прафсаюзу. Бліжэйшим часам зъяўрэцца кіруючы орган арганізацыі, якім зъяўляеца бюро, і вырашыць далейшыя дзеяньні ў справе адстойвання сваіх правоў.

Першая перамога донараў

Магілёўскія донары дамагліся першай перамогі ў справе вяртання скасаваных ільготаў. Па словах актыўіста, ганаровага донара, аднаго са стваральнікаў Фонду донараў плазмы і крэві “Кропля жыцця” Ігара Каваленкі, Савет Міністраў вырашыў пакінуць донарам 40-працэнтную надбаўку да пенсіі. Эта адна з прычынаў таго, што донары пакуль ня будуць бестэрмінова страйкаўці і зъяўртатцца ў Канстытуцыйны суд.

“Зараз мы чакам яшчэ лістоў, якія нам павінны даслаць з шэрагу дзяржаўных установаў. Пасылья гэтага будзем працаваць з юрыстамі, каб яны падрыхтавалі тлумачэнне словаў “кампенсацыя” і “ільготы”. Толькі затым мы вырашым пытанне са зваротам у Канстытуцыйны суд. Дагэтуль не прыйшоў адказ з Міністэрства аховы здароўя. Але Савет Міністраў даслаў ліст у Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, згодна з якім донарам пакідаюць 40% надбаўкі да пенсіі. Такім чынам, адно з нашых патрабаванняў ужо выканана. Застаецца змагацца за лекі і зупярэзаванье...”, – кажа Ігар Каваленка.

Пытанне з правядзеннем страйку донараў пакуль застаецца адкрытым: “Перад тым, як падаваць дакументы на рэгістрацыю, адбудзеца сход донараў, дзе мы абмяркуем такое разъвіццё падзеяў”.

6 жніўня Сяргак Семянюк атрымаў чарговую, чацвёртую паліку, адмову з Менгарвыканкаму, але спыняцца не зъбираецца. Гэтым разам чыноўнікі патлумачылі, што правесці акцыю не атрымаецца, паколькі на пляцоўцы, дзе яна мусіла адбыцца, будзе праводзіцца прыборка тэрыторыі. Увогуле ж, распавёў Сяргак Семянюк, сталічнае кіраўніцтва забараняе пікеты за захаванне ільготаў па самых розных прычынах. Чыноўнікі забараняюць пікеты, спасылаючыся то на няслушна аформленыя дакументы, то на якія іншыя прычыны. У сувязі з гэтым моладзеўскія актыўісты зъбираюцца зъяўртатцца ў суд. Але прабіць мур пастаянных адмоваў Сяргак хоча і ўласней напорлівасцю.

– Я амаль кожны дзень хаджу ў Менгарвыканкам і падаю заяўку на кожны каляндарны дзень. Мне не складана. Я па дарозе на працу туды заязджаю і пакідаю заяўку. Гэта займае літаральна трох хвілін.

Пікеты супраць прыняцця закону пра адмену ільготаў не дазваляюць правесці ня толькі ў Менску. Актыўісты з абласных і раённых гарадоў Беларусі пастаянна патрабуюць ад мясцовых уладаў дазволіць правядзенне пратэстных акцыяў. Але станоўчага адказу дамагчыся вельмі цяжка. Як бачым, дзяржава імкнецца ўсімі сродкамі абмежаваць атрыманне грамадзянамі інфармацыі пра тое, што па хуткім часе амаль усіх пазбавяць тых ільготаў, якімі яны карыстаюцца цяпер.

Рыхтуецца пасягальніцтва на інтэрнэт-СМІ

З просьбай пракаментаваць заяву прэзідэнта Беларусі А. Лукашэнкі аб неабходнасці спыніць “анархію” ў Інтэрнэце прэс-служба ГА “Беларуская асацыяцыя журналістаў” зъяўрнулася да старшыні БАЖ Жаны Літвіной, да намесніка старшыні арганізацыі, галоўнага рэдактара інтэрнэт-сайту газеты “Салідарнасць” Аляксандра Старыкевіча, а таксама да Генеральнага дырэктара УП “Надёжныя праограммы”, старшыні Рады дырэктароў ТУТ.ВУ Юрыя Зісера.

Жана Літвіна: Відавочна, што рыхтуецца пасягальніцтва на апошнюю прастору свабоднага абарачэння інфармацыі. Мы бачылі ўжо не адзін этап такой падрыхтоўкі: гэта і лютаяўская ўрадавая пастанова аб дадатковым кантролі працы інтэрнэт-клубаў і інтэрнэт-кафе, і сустрэча дэпутатаў у рэдакцыі

“Рэспублікі” ў студзені г.г., дзе таксама агучвалася ідэя кантролю над інтэрнэтам... Сённяня грамадзянін Беларусі ня можа, карыстаючыся толькі беларускімі афіцыйнымі СМІ, атрымаць аб'ектыўнае ўяўленне пра тое, што адбываецца ў краіне. Яскравым прыкладам гэтага зъяўляецца цяперашні “газавы канфлікт”

У камісіі асобнае меркаванье

БАЖ атрымаў адказ з Палаты прадстаўнікоў на афіцыйны запыт аб амежаваныні свабоды слова. Камісія па правах чалавека, нацыянальных дачыненіях і сродках масавай інфармацыі Палаты прадстаўнікоў лічыць, што працэдура ўзгаднення разъмашчэння СМІ з мясцовымі органамі ўлады зусім не амбяжоўвае свабоды стварэння СМІ. Наадварот, па меркаванні дэпутатаў, яна “спрыяе ўзгодненаму вырашэнню пытання мясцовага значэння, зыходзячы з агульна-дзяржаўных інтарэсаў і інтарэсаў насельніцтва”. Пра гэта гаворыцца ў афіцыйным лісце, які ГА “Беларуская асацыяцыя журналістаў” (БАЖ) атрымала 9 жніўня ад намесніка старшыні згаданай камісіі Уладзіміра Адашкевіча.

Ліст з камісіі быў адказам на запыт БАЖ, дасланы 4 ліпеня г.г. Арганізацыя прасіла дэпутатаў праясьніць некаторыя палажэнні арт. 10 Закону “Аб друку і іншых СМІ”, паводле якіх для рэгістрацыі СМІ неабходны дакумент абкідзенні разъмашчэння гэтага СМІ з мясцовымі выкананчымі і распарадчымі органамі.

БАЖ акцэнтаваў увагу на том, што атрыманьне такога “узгаднення” зъяўляецца адною з самых сур'ёзных перашкодаў для стварэння СМІ – асабліва ў рэгіёнах. У сувязі з гэтым БАЖ прасіў камісію зъяўрнуцца ў Канстытуцыйны суд (КС) з прапанавай ацяńціві канстытуцыйнасць ч. 2 арт. 10 Закону “Аб друку”, а таксама яе адпаведнасць міжнародным актам у галіне правоў чалавека (у прыватнасці, арт. 19 Міжнароднага пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах).

Дэпутаты не знешлі падставаў ані для звароту ў КС, ані для дадатковых тлумачэнняў згаданых нормаў Закону “Аб друку”, якія, на іх думку, “выкладзены дастаткова дакладна і адназначна”.

Пры гэтым сябры камісіі адзначылі, што парадак выдачы “узгаднення” мясцовым органамі ўлады ня вызначаны заканадаўствам, і таму кожны з іх “мае права самастойна выбраць працэдуру ўзгаднення (адзінаасобна альбо калегіяльна)”.

з Расіяй. У такой сітуацыі Інтэрнэт робіцца і адной з галоўных крыніцай інфармацыі, і пляцоўкай для абмеркавання самых важных праблемаў. А сённяняшня ўлада імкненца кантролюваць ўсю інфармацыю – тым больш туго, што пакуль не падпадае пад яе цэнзуру.

Паколькі цяпер гэтая думка прагучала з вуснаў кіраўніка дзяржавы, то ў мяне даволі песьмістычны прагноз: варта чакаць, што чыноўнікі хутка прыступяць да выканання гэтых указанняў...

Аляксандр Старыкевіч: “Было зразумела, што раней ці пазней беларускія ўлады будуць спрабаваць кантролюваць Інтэрнэт. Відавочна, што гэты кантроль ня можа быць такім стоадсоткавым, як у галіне тэлебачання ці газетаў Але, безумоўна, пэўныя магчымасці для ўплыву ўлады маюць. Наколькі ў іх гэта атрымаецца, пакуль цяжка сказаць.

Што ж тычыцца “памыніці”, то, я думаю, гэтая прэтэнзія не па адрасе. Сапрайды, у Інтэрнэце ёсьць шмат чаго, але тыя інтэрнэт-СМІ, якія сённяня працујуць у беларускай прасторы, не трапляюць пад гэтае вызначэнне.

Юрый Зісер: “Памыніцай” называюць Інтэрнэт толькі тыя людзі, якія самі ім не карыстаюцца. Насамрэч, сённяня Інтэрнэт прыносіць вялікую карысць людзям – у першую чаргу, гэта сродак сувязі, а не СМІ... Кантролюваць Інтэрнэт трэба, я з гэтым згодны, і для гэтага ўжо існуюць законы.

БАЖ: На нашу думку, ці павінны інтэрнэт-выданыні набываць статут СМІ?

Ю.З.: Для мяне ў гэтым выпадку ўзор – Расія, дзе вырашылі, што гэта павінна быць добраахвотным рашэннем самых інтэрнэт-кампаніяў, і шмат хто з іх рэгіструеца як інтэрнэт-СМІ. Я ня бачу ў гэтым вялікай трагедыі: трэба будзе – зарэгіструемся...

У Клецку ўзбудзілі крымінальную справу за самвыдат

Супраць стваральніка самвыдаўцекага бюлётэню «Бойкий Клецк», актыўіста дэмакратычных сілай Сяргея Панамарова, узбуджаная крымінальная справа. Гэта адбылося праз некалькі гадзін пасля таго, як Панамароў падаў у мясцовы рапыўканкам заябу аб правядзенні пікету ў абарону палітвязняў.

Сяргей Панамароў – вядомы ў Клецку чалавек. Вось ужо некалькі гадоў за ўласныя сродкі ён выдае бюлётэнь, у якім расправядзеа пра падзеі, якія адбываюцца ў дэмакратычнай апазіцыі і пра дзейнасць мясцовых клецкіх службвойцаў. Крымінальная справа супраць Панамарова была ўзбуджаная 14 траўня 2007 году.

Артыкул, які інкрымінаваўся

рэгіональному апазіцыянеру, быў на новы – 188 ч.2 (паклён у друкаваным выданні). Супраць Панамарова выступіла загадчыца Клецкай юрыдычнай кансультатыўнай Наталія Семашкевіч. Падчас съездства была праведзеная лінгвістyczная эксперытыза, якая не пацвердзіла факт паклёну ў публікацыях Панамарова. 18 чэрвеня 2007 году крымінальная справа была спыненая ў сувязі з адсутнасцю складу злачынства. Аднак цяпер сітуацыя зъмянілася.

– Я падаў заяўку на пікет у Клецкі рапыўканкам 15 жніўня ў 8.30 раніцы, – расправядзеа Панамароў прэс-службе АГП. – Мэта пікету – патрабаваць свабоды для Аляксандра Казуліна і іншых палітвязняў. Мая заяўка была прынятая. У 12.00 мне патэле-

фанаваў съледчы Клецкага РАУС Беганьскі і патрабаваў зьяўвіца ў прокуратуру ў якасці падазраванага. Съледчы растлумачыў мне, што рашэнне аб спыненіні крымінальнай справы ануляванае.

По словам Панамарова, прокурор Клецкага раёна вынес пратэст на рашэнне аб закрыцці крымінальнай справы праз два месяцы. Тоэ, што гэта адбылося менавіта ў той дзень, калі актыўіст дэмсілаў падаў заяўку на пікет, Панамароў на лічыць простым супадзеньнем. На старонках яго бюлётэню знаходзяцца адлюстраваныне праблемы ўзаемадзеяння ўладаў з гараджанамі, даюцца юрыдычныя парады, уздымаюцца камунальныя пытанні, якія мясцовай ўлада вырашаюцца занадта неахвотна.

Мытня дае “дабро” вашай перапісцы

Апошнім часам службовая карэспандэнцыя з-за мяжы, якая прыходзіць на адреса віцэ-прэзідэнта Міжнароднай федэрациі правоў чалавека Алеся Бяляцкага стала пазначацца пэўнага роду пячаткамі: “Прад’явіць на мытны догляд” і “Выпуск дазволены. Мінская рэгіянальная мытня”. Такі пільны нагляд за перапіскай спадара Бяляцкага невыпадковы, паколькі ў краіне створана зручная сістэма кантролю за прыватнай поштай актыўных грамадзкіх дзеячоў, праваабаронцаў, палітыкаў.

Цалкам разумела, калі мытня ажыццяўляе дагляд шматкілаграмовых паштовых скрыніяў, але што імкнунца адшукаць у канвертах? Здагадацца няцякка. Верагодна, сярод супрацоўнікаў мытні, а магчыма, што і пад гэтым фасадам, шчыруюць сучасныя цэнзыры.

Прычым, калі некалькі гадоў назад съяды перлюстрацыі хаваліся за прымітыўным штэмпелем “Атрымана ў пашкоджаным выглядзе”, дык зараз дагляд робіцца больш прафесійна. Нават сталі ня так заўажныя, як некалі, брудныя съяды канцылярскага клею.

Але ж праблема засталася. Сёняння парушаюцца правы сотняў беларускіх грамадзянаў на таямніцу перапіскі, якая заканадаўча можа быць абмежаваная толькі ў дачыненыхі да лістоў у месцы і з месцаў зняволеных, са съедчых ізялітаў і ў некаторых выключчных выпадках, якія прадугледжаныя законам. Або з санкцыі праукорора, паколькі

На мяжы канфіскавалі кнігі Васіля Быкава

Супрацоўнікі Берасцейскай мытні канфіскавалі ў сакратара аргамітэту па стварэнні партыі “Беларуская хрысьціянская дэмакратыя” (БХД) Дзяніса Садоўскага інфармацыйныя матэрыялы.

Як паведаміў БелАПАН сустаршыня аргамітэту па стварэнні новай партыі Аляксей Шэйн, інцыдэнт адбыўся зранку 14 жніўня ў Берасці. Група маладых палітыкаў накіроўвалася ў Польшчу для ўдзелу ў семінары “Перспектывы хрысьціянской дэмакратыі ва Усходній Еўропе”. На мяжы ў Д.Садоўскага былі канфіскаваныя дыскі з інфармацыйнай пра сталінскія рэпресіі і тэкстам твораў Васіля Быкава, а таксама інфармацыйныя матэрыялы кампаніі па абароне права на свабоду сумлення, мэта якой – прывесці ў адпаведнасць з Канстытуцыяй, дзеяйнай у Беларусі, закон аб свабодзе сумлення і рэлігійных арганізацыях.

У тэлефоннай гутарцы з карэспандэнтам БелАПАН Д.Садоўскі паведаміў, што яго пратрымалі на мытні больш за дзьве гадзіны, прымусілі напісаць тлумачальную запіску і пасыля складаныя акту аб канфіскацыі інфармацыйнай прадукцыі адпусццілі.

размова ідзе пра недатыкальнасць прыватнага жыцця грамадзянаў.

Запісы па палітфоруме беларускага парталу tut.by съведчыць калі не пра масавасць такай звязы як перлюстрацыя, дык пра трывожную тэндэнцыю грубага ігнараванья ўладай, якую прадстаўляе ў дадзеным выпадку мытня, таямніцы перапіскі. Прыводзім толькі некалькі фрагменту з гэтага форуму:

“...За апошнія гады я не атрымай з-за мяжы АНІВОДНАГА ліста, які б ня меў на сабе згаданы штамп – ФАКТ. І мае сябры-знаёмыя кажуць пра тое ж. Такая вось “таямніца перапіскі”...”;

“Прислали мне сегодня пакет из-за границы. В ящикбросили квитанцию. На квитанции написано – с

наложенном платежем 2060 рублей... Прихожу на почту, спрашиваю: “Что за наложенный платеж?”, а мне отвечают – а это с вас за услуги по таможенному оформлению. Они же там на таможне ваш пакет вскрывали и проверяли. Вот за это с вас и причитается...”;

“Я только один раз из Германии получил пакет. Со штампом “Мінская рэгіянальная мытня. Выпуск дазволены”. Без дат и подписей. “С адресата взыскать таможенную пошлину в размере 1 рубль”;

“...последние лет пять получаю корреспонденцию со штампом “Атрымана ў пашкоджаным стане”. Хорошо ещё денег за это не брали!”

Каментары тут, як кажуць, заўшнія.

Незалежнай псіхіяtryчнай экспертызе быць...

Міжнародная асацыяцыя абароны правоў чалавека выступіла ініцыятарам стварэння ў Беларусі незалежнай псіхіяtryчнай экспертызы.

Падставай для такога рашэння, як заяўляюць праваабаронцы, сталі факты рэпресійнай псіхіяtryї

ў адносінах да беларускіх грамадзянаў.

Выступаючы перад журналістамі, віцэ-прэзідэнт МААПЧ Мікалай Мекенка зазначыў: “Мы ўжо некалькі гадоў зьбіраем звесткі пра пераслед іншадумцаў у нашай краіне. У тым ліку, з дапамогай таіх выпрабаваных

яшчэ у СССР і гітлероўскай Нямеччыне сродкаў, як рэпресійная псіхіяtry і палітычная медыцына. Яшчэ ў пачатку 2000-х гадоў наш юрыст Андрэй Дзямідовіч разъбіраўся с пераследам жыхаркі гораду Смалявічы Вольгі Сітнікавай, якая змагалася супраць злouжyваньня з боку міліцыі і праукратуры. Жанчына пенсійнага ўзросту тады двойчы прымусова накіроўвалася мясцовым псіханеўрадыспансерам на лячэньне ў “Навінкі”. Двойчы здавала ўрачам адмысловыя тэсты, і яе двойчы прызнавалі здаровым чалавекам. Затым яна судзілася з тымі, хто стараўся засунуць яе ў “псіхушку”, і выйграла зыск”.

Але, съзвярджаюць праваабаронцы, ях ўсе падобныя гісторыі так добра заканчываюцца. Часам на тое, каб даказаць свою “нармальнасць”, людзі страчваюць гады. На прэс-канферэнцыі, на якой было абвешчана пра ініцыятыву “па прыкладзе Pacі стварыць незалежную псіхіяtryчную экспертызу, шукаць адмыслоўцаў, шукаць сродкі для існавання такіх структур”», прыводзілася шмат такіх сумных фактаў, пазнаёміца з якімі можна, у прыватнасці, на сайце www.4humanrights.org.

Дык хто ж персанальна пакараны?

Судовая калегія Магілёўскага абласнога суда 15 жніўня адмовіла Крысыціне Шацікавай ва ўзбуджэнні крымінальнай справы па факце яе выкраданьня і пазапраўнага зъмяшчэння ў псіхіяtryчную лякарню. Але праз два дні яна атрымала ліст, у якім начальнік абласнога ўпраўлення аховы здароўя Валерый Малашка ўскосна ўсё ж прызнае факт парушэння яе правоў дактарамі Магілёўскай псіхіялякарні.

Высьвятулецца, што ў адказ на запыт К. Шацікавай была праведзеная пазапланавая праверка ў гэтай медычнай установе, вынесеная дысцыплінарныя спагнаныні. Цяпер актыўістка спрабуе высьветліць хто персанальна пакараны.

23 сакавіка ў прыёмным пакоі псіхіялякарні дзяяжурый загадчык дзіцячага аддзялення Мікалай Мешчанкоў. Менавіта ён палічыў К. Шацікаву за хворую і накіраваў яе ў аддзяленне №8, дзе пад наглядам лекаркі Алы Уцёнышавай апазіцыянерка правяла тры дні. Так званае “лячэнне” ёй прызначала Алена Бат, а адбывалася ўсё гэта са згоды іх кіраўніка Валерыя Беляніна. Гэтых людзей К. Шацікава патрабуе прыцягнуць да крымінальнай адказнасці.

Ліст з упраўлення аховы здароўя будзе прыкладзены да скаргі ў Генеральную праукратуру.

Тэатр абсурду

Беларускія АМАПаўцы наладзілі дрэнны і недарэчны съпектакль

Рэжысёры, акцёры і гледачы «Свабоднага тэатру», у tym ліку яго кіраўнік Мікалай Халезін, 23 жніўня а палове другой ночы былі вызваленыя з УУС Савецкага раёну Менску. У аддзяленыні міліцыі людзей прымусілі напісаць тлумачальныя запіскі, аднак, пратаколы ў дачыненьні затрыманых складзеныя не былі. На свабодзе таксама французскі рэжысёр Крысьціян Бенедэці, яго асістэнтка Ніна Рэно, адміністратор французскага тэатру-студыі «Артфотвіль» Жэрому Інпеледзеры і два выкладчыкі адной з галандзкіх вышэйшых тэатральных школаў. Усе агаломшаныя – упершыню беларускія амапаўцы разганялі на мірную дэмантрацыю дэмакратаў, а прэм'ерны паказ съпектаклю, паставленага французскім рэжысёрам па п'есе Эдварда Бонда «11 кашуляў».

«Сітуацыя, калі ў эканоміцы наступае не прыдуманы, а реальны крызіс, усе працэзы паскараюцца і выцякаюць у самыя мудрагелістыя формы. Адна з такіх мудрагелістых формаў – гэта перманентны прэсінг «Свабоднага тэатру». Гэта ціск на людзей, якія хочуць займацца свабоднай творчасцю. Цалкам адсутнічае логіка, калі пад прэсінгамі аказваюцца музыкі, мастакі, тэат-

ральныя дзеячы. Улада спрабуе размаўляць з мастакамі метадам пугі, што прыводзіць да аднаго: шэрагі мастакоў, якія хочуць займацца свабоднай творчасцю, становяцца ўсё шырэй. Маастацтва нельга пазбавіць свабоды. І улічваючы, што творчыя людзі маюць вялікую падтрымку за мяжой, на імідж рэжыму гэта працуе выключна жахліва. Проста так арыштаваць кіраўніцтва французскага тэатру або прафесуру вышэйшай галандзкай творчай школы і не папрасіць прарабчэння ў іх – гэта немагчыма ўяўіць у ніводнай краіне. Я ня ведаю, чаго можна чакаць ад улады, якая спрабуе прымусіць мастака думаць па ўказцы. Гэта тупіковы шлях разъвіцца», – заявіў Мікалай Халезін, каментуючы прэс-цэнтру Хартыі'97 тое, што адбылося.

«Свабодны тэатр» плануе працягваць працаваць у Беларусі і далей. «Цяпер будзе супраўдная «хвала» пратэстай з боку творчых асобаў Еўропы і ЗША. Ужо вельмі шмат хто ведае пра тое, што адбылося. Пра гэта ведаюць Том Стопард і Мік Джагер. Ніхто з іх не разумее, чаму ў нашай краіне негльзя глядзець нават непалітычныя съпектаклі? Нам застаецца жыць і працягваць работу сваю працу. Справа ўлады

Амбасада Францыі высьвятляе дэталі арышту сваіх грамадзянаў

Амбасада Францыі ў Менску задаволена вызваленіем французскіх грамадзянаў, затрыманых 22 жніўня падчас прэм'еры съпектаклю «Свабоднага тэатру». Як паведамілі БелАПАН у дыпмісіі Францыі, супрацоўнікі амбасады цяпер высьвятляюць дэталі таго, што адбылося.

– выбіраць якім шляхам ісьці. Але калі гэта шлях гвалту – ня варта размаўляць пра ёўрапейскую каштоўнасць», – дадаў Мікалай Халезін.

22 жніўня ў 20.30 супрацоўнікі палка міліцыі съпецыяльнага прызначэння (былы АМАП) уварваліся ў прыватны дом у раёне плошчы Бангілор у Менску, дзе праходзіў прэм'ерны съпектакль беларускага «Свабоднага тэатру» па п'есе Эдварда Бонда «11 кашуляў». Былі затрыманыя больш за 50 гледачоў съпектаклю, у tym ліку сам Мікалай Халезін і яго жонка Наталія Каляда, акцёры тэатру, французскі рэжысёр Крысьціян Бенедэці, кіраўніцтва французскага тэатру-студыі «Артфотвіль» і два выкладчыкі адной з галандзкіх вышэйшых тэатральных школаў.

«Свабодны тэатр» быў створаны калі двух гадоў таму. За гэты час калектыв паставіў сем съпектакляў, узяў удзел у некалькіх міжнародных тэатральных фэстах. Трупа ня мае ні ўласнай сцэны, ні памяшканья для рэпетыцыяў, ні фінансаванья, таму съпектаклі «Свабоднага тэатру» ў Беларусі праходзяць на розных пляцоўках. Як правіла, такія паказы шырока не афішуюцца. У красавіку калектыв быў прыняты ў Еўрапейскую тэатральну канвенцыю.

Уладзімір ШЧЭРБАНЬ: «Калі людзі пачынаюць съмаяцца з амапаўцаў, гэта азначае канец сістэме»

Рэжысёр «Свабоднага тэатру» Уладзімір Шчэрбань пракаментаў прэс-цэнтру Хартыі'97 арышты людзей, якія прыйшлі на прэм'еру беларускага «Свабоднага тэатру». «Усё гэта дурное і недарэчнае. Калі мы робім якасны тэатр, то АМАП зладзіў дрэнны і недарэчны съпектакль. Але мы паводзілі сябе годна і іранічна паставіліся да таго, што адбывалася, якім бы жахлівым яно ні падавалася. Калі людзі пачынаюць съмаяцца з прадстаўнікоў органаў, гэта азначае канец сістэме. Можна толькі пашкадаваць хлопцаў у форме, якім даводзіцца займацца такім глупствам», – заявіў рэжысёр.

Забаронены канцэрт рок-гурта «N.R.M.»

Выступленне рок-гурта “N.R.M.” мелася адыбыцца ў Магілёве 9 верасня на пляцоўцы дыска-клубу “Ліга”. Арганізоўваць канцэрт браўся Магілёўскі гарадзкі цэнтр культуры і адпачынку.

Прычыны забароны канцэрту невядомыя. Лідэр гурта Лявон Вольскі кажа, што арганізатарам патэлефанаў дужа ўплывовыя чалавекі.

“Арганізатарам канцэрту выступала дзяржаўная структура, якія дзіўна, Цэнтр культуры. Ім нехта патэлефанаваў, таямніча, як заўсёды, а далей я ў іх пытаяўся – хто, што. Той чалавек, які са мной, гаворыць, што ня ведае хто – нейкі таямнічы, уплывовы чалавек. Усё ідзе паводле

плану”, – паведаміў “Радыё Свабода” лідэр гурта Лявон Вольскі.

Першапачаткова канцэрт “N.R.M.” арганізатары планавалі правесыці 26 жніўня, але адміністрація праз хваробу Лявона Вольскага. Тады пастанавілі правесыці канцэрт 9 верасня. Разам з “N.R.M.” зьбіраўся выступіць і гурт “NizKiz”.

Гэта ня першая падобная адмена. Нагадаем, што пасля выступу на канцэрце, прысьвеченым сканчэнню тэрміну легітимнасці А.Лукашэнкі, было забароненася трансляванье песьні гуртоў “Удзельнікі” фэсту па радыё і тэлебачаны, а таксама адмененя ліцензіі на іх канцэртную дзейнасць.

Лідэр “N.R.M.” Лявон Вольскі,

Мініст прыпыняе і папярэджвае, Вярхоўны суд забараняе...

9 жніўня Мініст афіцыйна заяўіў пра прыпыненне дзейнасці на працягу шасці месяцаў Партыі камуністай Беларускай. Зроблена гэта на падставе рашэння Вярхоўнага суда ад 2 жніўня.

Мініст паведамляе, што падставай для прыпынення дзейнасці апазіцыйнай кампартыі сталі парушэнні з боку кіраўніцтва партыі, якія пацягнулі за сабой шэраг пісьмовых папярэджаń на працягу 2006-2007 гадоў, ды “невыкананье патрабаваньняў закону аб прадастаўленын рэгіструючаму органу інфармацыі пра ліквідацыю парушэнніў з прадастаўленнем адпаведных дакументаў”.

Мініст адзначае сярод парушэнніў адсутнасць у некаторых структураў ПКБ юрыдычных адрасоў, неадпаведнасць фактычнага разъмяшчэння структураў з юрыдычнымі адрасамі.

На працягу шасці месяцаў, адлічаючы тэрмін ад 2 жніўня, ПКБ забаронена ажыццяўляць любую дзейнасць, за выключэннем дзейнасці, накіраванай на ліквідацыю парушэнніў, якія паслужылі падставай да прыпынення дзейнасці ПКБ. Партыі і яе структурам забаронена карыстацца раҳункамі ў банках, праводзіць небанкаўская

кредытна-фінансавыя арганізацыі, за выключэннем разылікаў па грамадзянска-прававых і працоўных дамовах, плацяжоў у бюджет, мэтавыя бюджетныя і пазабюджэтныя фонды, а таксама разылікаў, завязаных з кампенсацыяй стратаў, нанесеных дзеяньнямі палітычнай партыі.

24 жніўня Міністэрства юстыцыі вынесла папярэджање Партыі БНФ, Беларускай партыі “Зялёныя” і БСДП(Грамада). Як заяўляе Мініст, згодна з законам палітычныя партыі павінны мець Менскую гарадzkую і абласцную арганізацыяныя структуры на менш чым у чатырох абласцях.

Аднак нягледзячы на патрабаваньні і папярэджањні Міністру, згаданыя партыі дагэтуль не ўтварылі неабходнай колькасці арганізацыйных структураў. У выпадку далейшага ігнараваньня закону можа быць паставлена пытаньне аб прыпынені ўсіх дзейнасці альбо аб ліквідацыі ў судовым парадку.

Сярод партыяў, якім вынесена папярэджање, таксама Беларуская сацыяльна-спартыўная партыя, Сацыял-дэмакратычная партыя народнай згоды і Рэспубліканская партыя.

29 жніўня Вярхоўны суд Беларусі ліквідаваў Беларускую экалагічную партыю зялёных (БЭЗ). Задаволены зыск Міністэрства юстыцыі. Паводле яго, БЭЗ “не змагла ўпараткаваць сваю дзейнасць у адпаведнасці са зыменамі і дапаўненнямі ў Закон “Аб палітычных партыях”, які набылі сілу ў ліпені 2005 году”.

У час паседжання Вярхоўнага суда была агучаная заява старшыні БЭЗ Мікалая Карташа, у якім ён не пярэчыў супраць зыску Міністру і прасіў праводзіць яго разгляд у адсутнасці прадстаўнікоў партыі.

Намесьнік старшыні Беларускай экалагічнай партыі зялёных Яўген Церахаў заявіў Радыё Свабода, што ніхто з кіраўніцтва БЭЗ на суд не зявіўца.

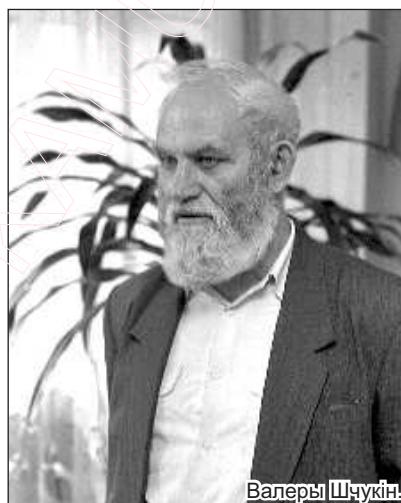
“Сустаршыня БЭЗ Мікалай Карташ знаходзіцца ў службовай камандзіроўцы ў Венесуэле, другі сустаршыня Mixail Фрыдлянд даўно з'ехаў у ЗША. Документы і пячатка БЭЗ – згубленыя. Офіс зачынены. Рэгіональныя структуры распаліся. Лягчэй стварыцца новую экалагічную партыю, чым аднавіць ранейшую. Цалкам вінаватыя ў яе разбурэнні быўшы кіраўнік БЭЗ”, – паведаміў Яўген Церахаў.

Праваабаронцу затрымалі за збор ахвяраваньняў

13 жніўня супрацоўнікі чыгуначнага РАУС Віцебска затрымалі вядомага праваабаронцу Валеру Шчукіну, калі ён зьбіраў ахвяраваньні грамадзянскай выплату маральнай шкоды Тацяне Буевіч, якая падчас выбарчай кампаніі ў мясцовыя саветы выконвала абавязкі сакратаркі пры старшыні абласной камісіі.

Суд па заяве грамадзянкі Буевіч палічыў, што Шчукін, які хацеў трапіць на адкрытае пасяджэнне гэтай камісіі, яе абраziў. І яго накіравалі ў ІЧУ на святы Новага году і Раства Хрыстова. А ў чэрвені па выніках разгляду крымінальнай справы за зынагу той жа Буевіч і яшчэ трох сяброў акуровай камісіі Шчукіну прысудзілі сплатіць валанцёрцы выбарчай камісіі 250 тысячай рублёў за маральну шкоду. Гэткіх грошай пенсіянер ня мае і таму вымушаны быў пайсьці па дапамогу да добрых людзей, паведамляе Радыё Рацыя.

13 жніўня ён выйшаў на пераходны мост праз чыгуначныя рэйкі побач з пад'ездам дому, дзе жыве Буевіч, і пачаў распаўсюджваць звартот да грамадзянскай аказаніі «65-гадовому пенсіянеру Валеру Шчукіну фінансавай дапамогі дзеля выплаты 37-гадовай Тацяне Буевіч сродкай за маральную страту». Сабраць ён пасыпей толькі 1200 рублёў, як па-

Валеры Шчукін.

сігнале нейкага пільнага месцыча, а можа, і маці Буевіч, якая выходзіла паглядзець, што адбываецца, зьявіўся патруль. Была выклікана машина — і праваабаронцу адвезлы ў пастарунак.

Нічога крамольнага ва ўлётцы міліцыянты знайсці ня здолелі і праз дзівэ гадзіны вызвалілі. Адно папрасілі, каб былы дэпутат Вярхоўнага Савету не распаўсюджваў звартот, а проста стаяў бы з працягнутай рукой ці каплялюшам, бо забараніць жабраваць нікто ня можа.

Кастусю Лукашову пакінулі прысуд

Кастусь Лукашоў.

Увечары 28 жніўня Менскі гарадзіскі суд пакінуў бяз зменаў крымінальны прысуд Кастусю Лукашову. Раней брат Вячаслава Сіўчыка быў асуджаны на два гады ўмоўна за нібыта ўчынены супраціў міліцыі..

«У майі працэсе былі парушаныя ўсе магчымыя нормы Крымінальна-працэсualnага статуту. Нават судзьдзям было сорамна. Гэта нейкі сюрэрэалізм», – пракаментаваў прысуд Кастусь Лукашоў.

Нагадаем, летасць 29 сакавіка Канстанцін Лукашоў вывозіў з 3-га клінічнага шпіталю свайго брата, апазіцыйнага актыўіста Вячаслава Сіўчыка. Невядомыя асобы ў цывільным знакамі паказвалі Канстанціну, каб спыніць аўтамабіль, але ён не падпрадкармаваўся. Пазней адзін з міліцыянтаў, Анатоль Сушчэн, падаў заяву пра тое, што яго нібыта зьбіў аўтамабіль, якім кіраваў Лукашоў.

Нашэсьце бязбожнікаў

27 жніўня ўвечары ў Гомелі міліцыянты блакавалі прыватны дом на вуліцы Палескай, 52, дзе праходзіла сустрэча жыхароў гораду з быльм вязнем ГУЛАГу, пастарам закрытай уладамі Беларускай евангельскай царквы Эрнестам Сабілам, і затрымалі 9 удзельнікаў сустрэчы.

Маёр з Чыгуначнага райаддзелу міліцыі Гомелю Уладзімір Гасімаў разам лейтэнантам Анатолем Лоем і байцамі съпецназу хацелі без ордэру на ператрус зайсьці ў дом на той падставе, што там нібыта хаваюцца

Чаму ў шматпакутнай Беларусі ёсьць “Лінія Сталіна” ды існуе РНЕ?

Інфармацыя пра актыўную дзейнасць філіяў РНЕ ў Беларусі, якая раз-пораз сустракаецца ў незалежным друку і электронных СМИ, і гэтак жа актыўна замоўчваеца на дзяржаўных тэлеканалах і ў прэсе, съведчыць толькі пра адно: яна – дзяржава – ні пры чым яна, па сутнасці, ня супраць.

Дзейнасць незарэгістраваных арганізацый непакоіць улады выбарачна: калі гэта Малады Фронт – пратакол, штраф, арышт, калі гэта РНЕ – у съледзтве браку доказаў. Адзінае выключэнне – сёлётні суд у Гомелі, калі мясцовыя кэдэбоўцы змаглі сабраць дастаткова доказаў супрацьпраўнай дзейнасці аднаго з кіраўнікоў гомельскага аддзялення РНЕ Міхаіла Якайчука і суд вынес рашэнне аб пакаранні яго арыштам на шэсьць месяцаў.

Але дзейнасць падобных арганізацый у Беларусі магчымая ня толькі з-за прыхаванай лаяльнасці ўладаў. Вялікую ролю адыгрываюць таксама агульны ўзровень веданьня гістарычнай прауды і местачковая абыякавасць. Спачатку большасць грамадзства праглынула так званую “лялечную” “Лінію Сталіна”, не адчуўшы салёна гауху крыві ахвяраў ягоных рэпрэсій, затым гэтак жа талерантні і бяздумна праглынае адпаведны антураж. Нядайна ў віцебскай краме “Глобус” была набыта паштотука з партрэтам вусатага правадыра без пазначэння накладу, стылізаваная пад часы

злачынцы. Калі старшыня гарадзкой арганізацыі АГП Андрэй Толчын папрасіў назваць прыкметы злачынцаў, маёр Гасімаў адказаў, што “гэтыя звесткі сакрэтныя”.

Урэшце міліцыянты пералезылі праз агароджу і началі затрымліваць тых удзельнікаў сустрэчы, у якіх не было з сабою пашпартоў. Такіх набралася дзесяць чалавек.

“Нас завезлы ў пастарунак і стала звязаць нашы прозывішчы з базай звестак, якія ёсьць у міліцыі. Потым адпускалі. Пакуль міліцыя лезла ў

дом, усе мы разам з пастарам Сабілам мапіліся за тое, каб скончыліся нашэсьці бязбожнікаў, каб мы вольна маглі расціць сваіх дзяцей у беларускай культуре, з апорай на нашу хрысціянскую веру”, – сказала “Свабодзе” адна з затрыманых жанчын.

Тым часам у двор на вуліцы Палескай, 52 наехала яшчэ больш міліцыі. Яны патрабавалі адчыніць прыватны дом. У іншым разе пагражалі ўзламаць мэталічны дзвіверы з дапамогай службы Міністэрства надзвычайных ситуацый.

Затым у доме, дзе праходзіла сустрэча з быльм вязнем ГУЛАГу, міліцыянты правялі ператрус.

Эколагі пратэстуюць

Група актыўістай Беларускага экалагічнага руху распайсюдзіла адкрыты зварот да грамадзянаў краіны з нагоды рэкламавання на айчынным тэлебачанні забойстваў жывёлаў у Нацыянальных парках Беларусі. Падставай для пратэсту стаў відэафільм АТН (Агенцтва тэлевізійных навінаў) “Беловежское сафарі”, які 30 ліпеня 2007 году дэманстраваўся на Першым канале Беларускага тэлебачанні. Згаданы відэафільм зьяўляецца часткай праекту Аляксандра Зімоўскага “Нацыянальная паркі Беларусі”.

Як паведаміў службе маніторынгу ГА “Беларуская асацыяцыя журналістаў” (БАЖ) Георгій Казулька – адзін з ініцыятараў звароту, – на працягу амаль паўгадзіны тэлегледачоў знаёмілі з індустрыйным забойствам дзікіх жывёлаў. Прычым гэта адбывалася ня ў нейкай звычайнай паліяўнічай гаспадарцы, а ў знакамітym Нацыянальным парку “Белавежская пушча”. Стваральнікі фільму (аўтар сцэнару – Дзяніс Кур’ян) падрабязна распавядалі і паказвалі, як замежныя госьці забіваюць аленяў, дзікіх кабаноў на тэрыторыі запаведніку. У відэафільме нават быў выкарыстаны эпізод, зъняты на мабільны тэлефон, калі паляўнічыя сабакі разрываюць на часткі дзіка.

Аўтары звароту лічаць, што дэманстрацыя па тэлебачанні сцэнаў жорсткага абыходжання з жывёламі недапушчальная. Яны перакананыя, што ў Еўропе такі выпадак вылікаў бы скандал нацыянальнага маштабу і скончыўся б судовай справай для асобай, якія спрычыніліся да такога здарэння.

Беларускія эколагі патрабуюць “спыніць у нацыянальных СМИ рэкламу забойстваў жывёлаў на тэрыторыях, што знаходзяцца пад асаблівай аховай”, бо гэта ёсьць ня толькі амаральнымі і экалагічна шкодным занятыкам, але і кампраметацыя дзяржаўныя прыродаахоўныя установы перад цывілізаваным съветам.

Вялікай Айчыннай вайны. А ў куточку замест паштовай маркі – “Лінія Сталіна”. Нават пячатка на паштоўцы стаіць “Проверено военной цензурой”. Вось толькі ці прайшли праверку цэнзурай маральнай яе стваральнікі – дабрачынны фонд “Памяць Афгану” і прадпрыемства “Энцыклапедык”? Ці гэта проста выгадны камерцыяны праект?

Гэтыя два, на першы погляд, розныя факты прыведзены невыпадкова. Яны завязаны на кожным з нас і мислі адбыцца дзякуючы нашаму ўнутраному несупраціву. Гэта мы, адпраўляючыся на экспкурсію па “Лініі Сталіна”, укосна падтрымліваем памяць пра галоўнага крыважэра былога Саюзу і тым падзяляем яго палітыку і учынкі. Гэта мы, моўчкі пагадзіўшыся са словамі кіраўніка дзяржавы аб tym, што палітыка Гітлера была ня толькі злачыннай, але і шмат у чым прымальнай, дазваляем укараняцца на Беларусі розным сучасным РНЕшнікам...

Антисемітызм у цэнтры сталіцы

Кіраўнік Цэнтра Візенталя Шымон Самуэльс даслаў ліст Аляксандру Лукашэнку ў справе антысемітызму. У ім кіраўнік габрэйскай праваабарончай арганізацыі па міжнародных сувязях выказаў сваё абурэнненне фактам вольнага распавісці ў Беларусі антысеміцкіх выданьняў. Ён нядайна прыезджаў у Менск, наведваў музей Вялікай Айчыннай вайны і быў шакіраваны тым, што побач у кіёску прадаваліся кнігі антысеміцкага зъместу. Самуэльс прывёў у лісьці сьпіс гэтых кніг.

Кіраўнік Цэнтра Візенталя запатрабаваў ад презідэнта Беларусі “афіцыйна асуздзіць антысемітызм і гарантаваць выманыне з продажу друкаваных матэрыялаў, якія апаганяваюць памяць габрэй і беларусаў – ахвяраў Другой сусветнай вайны”.